Tiszteletpéldány

10 oldal 10 fillér

SZERDA, 1935 JANUÁR 23. XXXI. ÉVFOLYAM 19. SZÁM.

debreceni független Ujság

politikai napilap

Törvény és ellenzék

A mai városi közgyűlés nem tartozott az olyan közgyűlések közé, amelyeket hőn kívántunk volna magunknak. Még csak néhány évvel ezelőtt is arról ábrándoztunk, hogy a tizennégy év óta egyre kilátástalanabbul váltakozó kormányok sok kül- és belpolitikai balsikere, eredménytelensége leleplezik a magyar polgárság teljes egésze előtt azt a tagadhatatlanul megálló, amúgy is bizonyosan tudható tényt, hogy nem halad addig sem az ország, sem az egyén boldogulása előre, amíg a magyar politika valóban a demokrácia útjára nem tér.

Noshát, keserves számunkra, hogy a hajdan ellenzéki többségű Debrecen, az a Debrecen, amely ennek a tizennégy esztendős lefelé való haladásnak az elején még oly világosan látta a jobboldali politikának a veszedelmeit, hogy három baloldali ellenzéki képviselőt küldött, oly bizonytalan most, hogy 36 törvényhatósági bizottsági tag közül harmincegy egységespártit választ meg. Pedig ma már egy elemi iskolás gyerek is levonhatja a jobboldali magyar kormányok tizennégy éves uralmának tanulságait. Pedig mindenki a maga sorsának megkeseredésében, súlyossá válásában, válságosra fordulásában érezheti meg annak a helyzetnek az egész szomorúságát, amelybe a jobboldali kormányzatoknak nem kis mértékben hibájából került a nemzet, az ország.

Mindez csak a gyakorlati útmutatás, amely a demokrácia, a liberalizmus irányában indítja el a debreceni polgárt. Arról a nagy debreceni tradicióról, amely által a függetlenségi szellem javaörökőseként nemzeti szerepre hívatott Debrecen, nem is beszélünk. Lehetetlen, hogy ez ne legyen ma már ható-erő, lehetetlen, hogy elhanyagolható mennyiség legyen a mai debreceni lélek értékének lemérésében. Nem is az. Ható, tömegeket mozgató erő ma is.

És mégis szomorú, de győzött a jobboldal a választáson. Még szomorúbb az egységespárt különben igen konciliáns hangot megütő, kitűnő szónokának a megállapítása, hogy az ellenzék hibájából győzött. Maga Szentpéteri Kun Béla elismerte azt a tényt, amelyet mi mindig hangoztattunk, hogy az ellenzék széthúzása miatt vált lehetővé, hogy tizenhétezer polgárnak a szavazástól való tartózkodása ellenére is a szavazatok negyvenkét százalékával elvitte a túlnyomó, nagy többséget a jobboldal.

Senki sem vonja kétségbe s Szentpéteri Kun Bélának nem is kell bennünket erre inteni, hogy ez a választás törvényes volt. Persze, hogy az. Ami ellen az áll, hogy rossz a törvény, amely csak számszerű, de nem abszolut többséget kíván. Ám még ha rossz is a törvény, amely minden hatalmat odaad annak a pártnak a kezébe, amely a szavazatoknak csak 42 százalékát vitte el, a törvény rosszasága sem kisebbíti az ellenzék széthúzó elemeinek hibáját. Azok, akik itt elgáncsolták az ellenzék győzelmét, vonják le magatartásuk következményeinek a tanulságait s vonuljanak vissza a debreceni közélettől, amely az ellenzéki erőknek egyesítésére s nem szétforgácsolására vágyik. Vonuljanak vissza s adják át a helyet annak az ellenzéknek, amely a mostani városi közgyűlésen is hitet tett a maga politikai hitvallása mellett s kijelentette, hogy örökérvényű, nemzeti igazságait kész minden politikai kérdésben érvényesíteni ezután is, csökkent számarányára való tekintet nélkül. Kész mindig erre, mert igen jól tudja, hogy hivatást teljesít Debrecenben, amelynek tömegei lélekben mindig a függetlenség és a demokrácia táborába tartoztak. Annak a pártnak, amely hű maradt az emberi haladás nagy eszményeihez s az eljövendő demokratikus Magyarországért küzdve Debrecen jövőjéért is a legbiztosabb úton haladva harcol.

Mi biztosan hisszük, hogy az elkövetkező választásokon egy ilyen őszinte, igaz ellenzék még a rossz törvények ellenére is győzni fog.

Szenzációs vallomások Rákosi népbiztos perében

Juhász Nagy Sándor minden erővel le akarta törni a kommunistákat és megtagadta szabadonbocsátásukat a minisztertanácson

Magyarország útja októbertől a márciusi proletárdiktatúráig

Budapest, január 22. Rákosi Mátyás bünperének tárgyalását kedden folytatta a büntetőtörvényszék Szemák-tanácsa. Ismét zsufolt padsorok előtt kezdődött meg a tárgyalás, amelyen Berinkey Dénes volt miniszterelnök folytatta tanuvallomását.

Berinkey Dénes elmondotta, hogy gróf Batthyány Tivadarnak és Lovászy Mártonnak azért kellett távozniok a kormányból, mert a kormány egyre balfelé hajlott. Később azonban megállapították, hogy

nem azért köt békét az antant, mert a Károlyi-kormány balfelé tolódik, hanem azért, mert a kormány helyzetét nem tartja elég szilárdnak.

Az elnök kérdéseire azt is előadta Berinkey, hogy a szociáldemokraták beleegyeztek abba, hogy a kommunistákat megfékezzék. Választásokat is akartak tartani, de Vyx alezredes az antanthatalmak részéről állást foglalt ez ellen. Ennek ellenére is kiírták a választásokat. Arról nincs tudomása, hogy Károlyi Mihály szélsőséges elemekkel érintkezett, környezetéhez Kunfi és Kéri Pál tartozott. A kommunisták 1919 elején erőszakosságokat is elkövettek, lapvállalatokat, nyomdákat romboltak és a kormány, amelynek élén már ekkor Berinkey állott, igyekezett megakadályozni ezeket az erőszakosságokat.

Károlyi Mihály azt követelte, hogy a letartóztatott kommunistákat politikai foglyokként kell kezelni.

Károlyi a kommunistákért Juhász Nagy Sándor ellenük

Berinkey Dénes vallomása további részében elmondotta, hogy Károlyi Mihály és közötte bizonyos elhidegülés állott be, amikor látta Károlyi kiállását a kommunistákért. A kommunisták szabadonbocsátására is maga Károlyi adta meg az utasítást.

— Meg kell jegyeznem, hogy erről Juhász Nagy Sándor igazságügyminiszter semmiképpen sem tehetett, hiszen éppen ő volt az, aki a kabinetben mindig a leghevesebben védelmezte a polgári érdekeket. A szabadonbocsátásra vonatkozó intézkedéseket Láday igazságügyminiszteri tanácsos tette meg, de Juhász Nagy Sándor igazságügyminiszter ellenezte ezt, mert ő polgári mentalitású volt és kárhoztatta a kommunisták mozgolódását. Juhász Nagy Sándor intézkedésére vonták meg a papírkiutalást is Kun Béláéktól, hogy ily módon megakadályozható legyen a Vörös Ujság megjelenése.

Ezután azt mondotta el Berinkey Dénes, hogyan szállták meg a csehek, szerbek az ország különböző pontjait. A Felvidéken óriási fejetlenség volt és Benesék önként foganatosították a megszállást. Csapataink több helyen kiverték a cseheket, sajnos azonban, seregeink nem voltak eléggé fegyelmezettek, úgy hogy a csehek továbbnyomulhattak.

Ők sohasem adtak fel az ezeréves magyar területből egy talpalattnyi földet sem.

Mielőtt a Vyx-féle jegyzék átadása megtörtént, neki több vitája volt az alezredessel és a nemzetközi jogra hivatkozott. Erre az alezredes kijelentette, hogy Magyarország nem reflektálhat a nemzetközi jogra, mert szövetségese volt Németországnak, amely Belgiummal szemben megszegte azt.

A tragikus Vyx-jegyzék

— Ezután az antantmissziók tagjai megjelentek a miniszterelnökségen és átadták a Vyx-féle jegyzéket, amely arról szólt, hogy a békekonferencia semleges övet kíván létesíteni és ebben az övben az antant szövetséges hatalmai lesznek a megszállók. A kormány kijelentette, hogy ebbe nem egyezhet bele, mire Vyx azt felelte, hogy ez nem számít. Az antantmisszió távozása után Károlyi Mihály kétségbeesetten fel-alá szaladgált a szobában. A minisztertanács a szocialista kormány mellett foglalt állást. A szocialista párt hajlandónak is mutatkozott a kormány átvételére, mert

Kunfi ezt mondotta: „Undorral bár, de átvesszük a kormányt!"

Juhász Nagy Sándor nem volt hajlandó kiengedni a kommunistákat

— Kunfi a minisztertanácson követelte, hogy

a letartóztatott kommunistákat bocsássák szabadon. Károlyi azt válaszolta, hogy ha Juhász Nagy Sándor igazságügyminiszter erre előterjesztést tesz, ő aláírja. De Juhász Nagy Sándor kijelentette, hogy erre ő nem hajlandó.

Kunfi követelte, hogy intézze el a kormány az ügyet, különben a tömeg szabadítja ki a bolsevistákat és ez az új kormányra rendkívül hátrányos lesz. Ezek után kapott utasítást Váry Albert, az ügyészség akkori vezetője, tegyen javaslatot a vizsgálóbírónak a kommunista

foglyok szabadlábrahelyezésére.

Tanácsköztársaság...

Március 21-én este, a minisztertanács után, amelyen elhatározták a kormány lemondását, Berinkeynél megjelent a miniszterelnökségen az ügyészség vezetője, Váry Albert, aki közölte vele, hogy a városparancsnokság két tisztje kényszerítette a letartóztatott kommunisták szabadonbocsátására. Este féltizkor pedig

Károlyi Mihály közölte vele, hogy lemondott, de lemondását semmivel sem indokolta.

Hajnalban értesült arról, hogy megalakult a tanácsköztársaság, amelynek *Garbai* Sándor lett az elnöke és a vezetői között szerepelt *Kunfi* és *Böhm* is Másnap reggel Garbai Sándor megjelent a miniszterelnökségi palotában és beült a Berinkey szobájába. Március 23-án a miniszterek elbúcsúztak egymástól, Károlyit is felkeresték, akinél már egy sereg ujságíró várakozott. Búcsúzás közben

Károlyi Mihály nagy beszédet mondott és ebben azt hangoztatta, hogy segíteni kell azokat az embereket, akik most uralomra jutottak.

A bolsevisták támogatására hívta fel a nyilvánosságot.

Ezután *Vámbéry* Rusztem védő, majd *Rákosi* Mátyás intézett kérdéseket Berinkey Déneshez, ezt követőleg pedig dr. *Balogh* Ernő ügyvéd, nyugalmazott miniszter tett tanuvallomást.

„Én már a szocialisták kocsiján ülök!"

A tanácselnök megkérdezte tőle, hogy ott volt-e Károlyi és Lovászy megbeszélésén, mire ezt mondotta:

— Ez nagyfontosságú, történelmi jelenet volt. Károlyi azt mondta:

— Én, Marcikám, már a szocialisták kocsiján ülök és rohanok lefelé!

Én átadom a hatalmat neked. Lovászy erre gondolkozási időt kért és csak azután hajlandó nyilatkozni, átveszi-e a hatalmat. Lovászytól tudom, hogy

Páris minden segítséget kerekben megtagadott.

A lánchidi csata

Buza Barna dr., a Károlyi-kormány volt földmívelésügyi miniszterét hallgatta ki a bíróság. Tanuvallomásában a volt miniszter elmondotta a lánchidi csata történetét. Beszéde közben hirtelen odaugrott az ablakhoz Friedrich István és elkiáltotta magát: „Fel Budára! Menjünk Budára!" Most már nem lehetett visszatartani a tömeget, elindult és ők is utánuk mentek.

Amikor a tömeg a Lánchídnál volt, egyszerre lövések dördültek el, mire vad menekülés következett.

Ez volt az úgynevezett lánchídi csata története. Ezután Linder Bélának azt a kijelentését magyarázta meg: „Nem akarok többé katonát látni". Szerinte Linder csupán rosszul fejezte ki magát,

ő csak a kardcsörtető katonák ellen beszélt,

nem a fegyverek letétele mellett. Különben is abban az időben majdnem mindenben az történt, amit a szociálisták akartak.

Ezután még néhány tanuvallomás hangzott el, majd délután félhatkor az elnök szerdára halasztotta a tárgyalást.

DEBRECENBEN VÁSAROLJON DEBRECENI EMBER

60—70 képviselőt ne a választók küldjenek be — ez Gömbös terve

Csak Budapesten és környékén lenne lajstromos választás, de titkos mindenütt

Budapest, január 22. (MOT) Gömbös miniszterelnök elnökletével kedden délután 6 órakor a nemzeti egység pártjának vezetősége a miniszterelnökségi palotában értekezletet tartott, amelyen résztvettek a belügyminiszter, valamint Sztranyavszky Sándor pártelnök, Marton Béla országos főtitkár, továbbá Bethlen István gróf, Ivády Béla, Máyer János, Pesthy Pál, Rakovszky Iván, Ráday Gedeon gróf és Zsitvay Tibor a pártvezetőség részéről.

A miniszterelnök néhány bevezetőszóval tájékoztatta a megjelenteket arról, hogy a választójogi s az ezzel kapcsolatos kérdések tárgyalását milyen módszer szerint tartja kívánatosnak. Felkérte ezután a pártvezetőségi tagokat, hogy a választ jogi kérdés lényegét jelentő elvi kérdésekre vonatkozó állásfoglalásukat külön-külön ismertessék. Az értekezlet erre megkezdte a felvetett elvi kérdések érdemleges tárgyalását Mivel minden egyes pártvezetőségi tag felszólalására az idő előrehaladott voltára való tekintettel nem kerülhetett sor, elhatározta az értekezlet, hogy holnap délután 5 órakor folytatják a tanácskozást, amely előreláthatólag több napot vesz igénybe.

GÖMBÖS TÁRGYALÁSAI RASSAYVAL ÉS A SZOCIÁLDEMOKRATÁKKAL

Ma délelőtt Gömbös Gyula miniszterelnöknél tanácskozások voltak, amelyek során a miniszterelnök folytatta megbeszéléseit a választójogról a pártok vezetőivel. Eckhardt és Ernszt már régebben tárgyalt a miniszterelnökkel.

Ma délelőtt Rassay Károly jelent meg Gömbös Gyulánál. Később a szociáldemokratapárt részéről Peyer Károly, Buchinger Manó és Mónus Illés ment be a miniszterelnökhöz.

A miniszterelnök a választójog kérdését behatóan megvitatta a pártok vezetőivel és közölte velük, hogy végleges formába csak ezután fogja önteni a javaslatot. A pártok vezetőivel folytatott tanácskozáson leszürt tapasztalatokat mindenesetre érvényesíteni kívánja Gömbös, aki értesülésünk szerint nagy vonásokban a mai választójogi tervezet alapján áll.

TITKOS, DE NEM LAJSTROMOS SZAVAZÁS

A miniszterelnök az egyes pártok vezetőivel, beleértve a nemzeti egység pártjának vezetőségét is, teljes mértékben megállapodott a titkosság kérdésében. Ezek szerint a választójogi javaslat az egész vonalon a titkosság alapján épül fel. Azok a hírek, amelyek szerint még mindig kísértene a lajstromos szavazás rendszerének gondolata, teljesen megdőltek. Gömbös Gyula miniszterelnök véglegesen kerületenként és egyénenként való szavazás rendszere mellett kötötte le magát. A választójogi javaslatban ezt az elvet kívánja érvényesíteni. Lajstromos szavazás kizárólag Budapesten és környékén lesz.

MILYEN LESZ A KORREKTÍVUM?

Megállapodás történt abban a tekintetben is, — és a pártok vezetői ezt úgyszólván kivétel nélkül tudomásul vették, hogy bizonyos „korrektívumokat" léptetnek életbe a titkos szavazás esetére. Nincs még döntés abban a tekintetben, hogy a legfőbb korrektívum miképpen állapíttassék meg. A megyei követküldés gondolatát Gömbös a hírek szerint még nem ejtette el végleg. Minden esetre lesz a képviselőháznk egy 60—70 főnyi magva, amelyet nem közvetlenül a választók küldenek a tö-vényhozásba. Hogy milyen módon alakuljon ki ez a „mag", ez az egyik legnehezebb pontja a tanácskozásoknak, ekörül van a legnagyobb vita.

Artukovics megérkezett Belgrádba

Belgrád, jan. 22. (Havas.) *Artukovics terrorista, akit a marseillei merényletben való bűnrészességgel vádolnak s akit a francia hatóságok kiadtak Jugoszláviának, Belgrádba érkezett, ahol részletesen kihallgatják*

Tanuk látták Hauptmannt a bébirablás éjjelén ólálkodni

Flemington, jan. 22. Ma újabb két tanu, Milard *Whited* és Sarls *Rositer* ráismert Hauptmannban arra a személyre, akit a szöketés éjszakája előtt a Lindbergh-ház közelében láttak, amint az erdő sűrűjéből felbukkant az országuton és egy gépkocsi mellett állt.

Megtámadta a temesvári vonatot egy farkascsorda

Bukarest, január 22. A temesvár—bukaresti személyvonatot farkascsorda támadta meg. Több farkas felugrott a lassan haladó vonat kocsijaira, mire az utasokat nagy rémület fogta el. A bátrabb utasok két farkast megöltek. Egy farkas ugrás közben a kerekek alá esett, melyek agyongázolták.

16 FOK HIDEG DEBRECENBEN

A debreceni egyetemi meteorológiai intézet jelentése:

Az enyhe levegőt szállító nyugati és északnyugati szelek tovább terjeszkednek dél és kelet felé. Havazás és kisebb lecsapódások Németországban és a Balkánon vannak.

Hazánkban felhősebb lett az idő. A hőmérséklet különösen nyugaton és délen csökkent. Az északkeleti országrészekben a hideg változatlanul erős volt. A hőmérséklet legalacsonyabb értékei —4—18, a legmagasabb pedig —2—4 fok között mozgott.

Az időjárási elemek debreceni értékei: minimum —16.2, maximum —4.1, este 6 órakor a hőmérséklet —9.9 fok. A tengerszintre átszámított légnyomás 772.3, egyenlőtlenül emelkedő irányzattal.

A Saar-vidék minden nem kívánatos eleme Franciaországba tódul

Páris, január 22. A ma délelőtti minisztertanácson a belügyminiszter ismertette a saarvidéki bevándorlással kapcsolatos kérdéseket. A „Liberté" c. lap értesülése szerint a kormány elhatározta, hogy a jövőben lényegesen megszigorítja a francia területre szóló belépési engedélyek kiadását, arra való tekintettel, hogy a saarvidéki összes nem kívánatos elemek, valamint a lakosság salakjának nagyrésze Franciaországba akar átköltözni.

Páris, január 22. Az Intransigeant párisi tudósítója jelenti, hogy a Népszövetség folyosóin híre járt, hogy a tanács 85. ülésszakát, amely *Litvinov* elnöklete alatt májusban ül össze, nem Genfben, hanem Rómában fogják összehívni.

Valószínű azonban, hogy a tanácsot február végére rendkívüli ülésszakra hívják össze a Saar-kérdés végleges rendezése céljából.

Páris, január 22. (Havas) A minisztertanácson *Herriot* tárcanélküli miniszter ismertette a Saarvidékről érkezett menekültek elhelyezése érdekében történt intézkedéseket. A népszavazás után 2500-an érkeztek Franciaországba, köztük 1963 saarvidéki német, 442 külföldi, 85 pedig francia.

Genf, január 22. (Havas) A népszövetségi tanácsnak az a bizottsága, mely megbízást kapott a saarvidéki uralomváltozással kapcsolatos rendelkezések kidolgozására, Nápolyban fog ülésezni.

London, január 22. (Havas) Schuschnigg osztrák kancellár valószínüleg február végén érkezik Londonba néhánynapos párisi tartózkodás után.

Ellenzéki álláspontunknak bátran kifejezést fogunk adni — mondotta Juhász Nagy Sándor Debrecen város alakuló közgyűlésén

Rendet és békességet kívánt az ellenzék vezérférfia a város ügyeinek intézésében — Györki Imre a szociáldemokrata párt nevében a párturalmi törekvések ellen tiltakozott — Újjáalakitották a bizottságokat — Jakobovits József dr. interpellációja Debrecen adózásáról

Az egységespárti vezérszónok is elismerte, hogy összefogással az ellenzék győzött volna a törvényhatósági választáson

Debrecen város új törvényhatósági bizottsága kedden délelőtt tartotta meg alakuló közgyűlését. Az új városatyák pontosan megjelentek és pedig igen nagy számban, annyira nagy számban, hogy most újra bebizonyosodott: a régi városházi közgyűlési terem már kicsi lett a város atyáinak számára. Ragyogó arcokkal vonultak fel a közgyűlés új tagjai. Egyik-másik az új ember tájékozatlanságával imbolygott a padok, a széksorok és az elnöki emelvény körül, de mások blazirt arccal, erőszakolt nyugalommal viselkedtek úgy, mintha már régen közgyűlési tagok lettek volna és bizalmas kedélyességgel kezeltek a városházi öregatyákkal, akik viszont a benfentesek otthonosságával fogadták az újoncokat. Az egységespárti tengerben, amely elözönlötte a közgyűlési termet, apró sziget volt a szociáldemokraták csoportja, a középen pedig csak dr. *Juhász Nagy* Sándor és dr. *Jakobovits* József képviselték az ellenzéket.

A közgyűlés idejét kisebbrészben a megnyitás, legnagyobb részben pedig a bizottsági választások töltötték ki.

A szavazás és a szavazatok összeszámlálása hosszú órákat igényelt és így az új városatyák az első közgyűlést bizonyára meglehetősen unalmasnak találták, annál is inkább, mert ez alkalommal a város ügyeinek intézésében buzgólkodó városatyák részére nem volt büffé felállítva, aminek következményeképpen éhségről panaszkodva ődöngtek a szavazás ideje alatt. De következménye volt az is, hogy igen sokan a választások végét nem várták meg és jobbnak tartván az éhségüket elverni, hazamentek. Így a közgyűlés végén már igen megcsappant számban voltak jelen a közgyűlés tagjai.

A közgyűlést egyébként erős pártfegyelem dominálta, az ismert pártkorifeusok erősen őrizet alatt tartották az új tagokat és egyik-másik részéről hol tréfásan, hol komolyan el is hangzott a jóakaratú figyelmeztetés, hogy a párt vasfegyelmet fog tartani és tökéletes engedelmességet követel.

A főispáni megnyitó

Báró *Vay* László főispán, akit terembelépésekor tüntető tapssal és éljenzéssel fogadtak, kevéssel negyed 11 óra után nyitotta meg az alakuló közgyűlést. Elnöki megnyitójában megemlékezett a törvényhatósági választásokról és annak eredményéről azt a megállapítást tette, hogy Debrecen polgárságának nagy többsége a nemzeti egység pártjának tagjai irányában nyilvánította bizalmát s így a párt jelöltjeinek kilencven százaléka érkezett be. Ebből azt a következtetést vonta le, hogy Debrecen választópolgársága a jövőben fokozottabb mértékben kívánja a nemzeti egység pártjának elveit és elgondolásait a város közéletében érvényesülve látni. Ez a megnyilatkozás

új irányzatot

jelent, amelynek egészséges, felfrissült, megújhodott közszellemnek kell a következményének lennie. A megnyilvánult bizalom fokozott kötelességteljesítésre és komoly építő munkára kötelez. A mai nehéz helyzet és a sok felvetődő probléma megoldása azt követeli, hogy csak a közérdeket tartsa szemmel mindenki. A közgyűlésnek minden tekintetben sokféle összetétele biztosítja a kifejtendő munka sokoldalúságát. Számít minden egyes bizottsági tag munkásságára pártkülönbség nélkül. Az ő feladata, hogy az építő munkában a tanácskozások rendjét biztosítsa. A szabályokat, a szólásszabadságot liberálisan fogja kezelni, de

nem tür meg semmi olyan hangot, jelenséget, amilyenek a multban ebben a közgyűlési teremben előfordultak.

A tanácskozások komolyságára, méltóságára, színvonalára szigorúan vigyázni fog. Ilyen szellemben akarja elnöki tisztségét gyakorolni. Végül üdvözölte a bizottság tagjait és a közgyűlést megnyitottnak jelentette ki. Bejelentette, hogy *Márk* Endre napirend előtti felszólalásra kapott és kér engedélyt. Bejelentette, hogy dr. *Jakobovits* József interpellációt nyujtott be, amelyre a gyűlés végén térnek át.

Napirend előtt: Márk Endre

Márk Endre a következő napirend előtti felszólalást mondta el:

— Új munkaévet kezdtünk — mondta —, új közgyűlés van együtt Azok közé tartozom, akik egyetlenegy politikai pártnak sem tagjai. Mindig nagy figyelemmel kísértem azonban a törvényhatóság munkáját a mult évben is. Még akkor is eljöttem a közgyűlés üléseire, amikor néha gyengébb állapotban voltam egészségileg, de amikor nem jöhettem, akkor is mindig megelégedéssel láttam az itteni munka folyamát. Azt tapasztaltam, hogy nagy szeretettel, nagy bizalommal és nagy tisztelettel vette körül a törvényhatóság magát a törvényhatóság vezérét, a főispán urat. Maga az, amiket Őméltósága most megnyitójában elmondott, tökéletesen meggyőz bennünket arról, hogy nyugodtan, higgadtan és békével mehetünk az új esztendőbe. Azt hiszem, mindannyiunk tiszteletét és szeretetét nyilvánítom akkor, amikor azt kérem az isteni gondviseléstől, hogy Őméltóságának, a Főispán Úrnak erőt, egészséget, békességet és jókedvet adjon az új esztendei munkájához.

A nagy egységespárti többség nagy éljenzéssel fogadta az elhangzott szavakat s azután megkezdték a tárgysorozati ügyek tárgyalását. Dr. *Csóka* László tb. tanácsnok ismertette a polgármesteri jelentést a megtartott törvényhatósági bizottsági tagválasztásokról és beterjesztette a törvényhatósági bizottsági tagok új ideiglenes névjegyzékét.

Juhász Nagy Sándor: Rend és békesség legyen Debrecen város ügyeinek az intézésében

A jelentéshez elsősorban dr. *Juhász Nagy* Sándor bizottsági tag szólt hozzá a következőkben:

Tekintetes Törvényhatósági Bizottság!

— Kétféle koncepció lehetséges itt ezen a közgyűlésen a városi ügyek intézésében, mint irányító gondolat.

Az egyik lehetséges, hogy ez a közgyűlés a politikai pártok szerint alakul meg, áll össze és itt ugyancsak politikai pártok szerint csoportosulva intézi a város ügyeit. A másik elgondolás, amely az utóbbi évtizedek alatt több ízben felmerült, az, hogy külön városi jellegű csoportoknak kellene kialakulniok, már akár kint a választó közönség körében, akár itt a teremben és az országos politika teljes kizárásával, kizárólag a várost érdeklő szempontok előtérbe állításával kellene itt az ügyeket elintézni és kezelni.

— Nem kívánok állást foglalni, nem alkalmas különben sem egy választás befejezése után hosszasan elmélkedni afelett, hogy a kétféle rendszer közül melyik volna a helyesebb, azonban kénytelen vagyok most egy rövid kijelentés végett mégis felszólalni, tekintettel arra, hogy

a mélyen tisztelt főispán úr az elnöki megnyitójában itt is, mint a megyei közgyűlésen, igen élénken kifejezésre juttatta a politikai pártszempontjait az egységespárt többsége kialakulásának a méltatásával és előtérbe állításával.

(Élénk helyeslés.)

Ennélfogva indokoltnak tartom azt, hogyha kevesen is vagyunk itt az országos politikai vonatkozásban ellenzékiek, ha kevesen vagyunk is, sőt még ha magam volnék is, kifejezést kellene hogy adjak annak az álláspontomnak, hogy

én és barátaim ebben a teremben minden politikai kérdésnél ellenzéki álláspontunknak bátran és fentartás nélkül a jövőben is kifejezést fogunk adni. (Élénk helyeslés a jobboldalon.)

— Nyilván egészen természetes az, hogy az itt szőnyegre kerülő, nem országos politikai vonatkozású problémáknak mindig pártkülönbség nélkül és pártszempontok nélkül keresni fogjuk a város javát (Helyeslés, közbeszólások: Úgy legyen!) és abban az irányban igyekezünk a városnak szolgálatot tenni, hogy

Debrecen városa ügyeinek az intézésében rend, békesség legyen

és megtaláljuk a helyes útat.

Az asszony örök harca a férfiért...

IRENE DUNNE

uj filmje

EZ A FÉRFI AZ ENYÉM!

Játszák:

IRENE DUNNE,
CONSTANCE CUMINGS,
RALPH BELLAMY

VIGSZINHÁZ

Előadások: 5, 7 és 9 órakor

Első előadás mérsékelt helyárakkal!

PÉTER

Györki Imre: A párturalmi törekvés irányadó lesz a jövő közgyűlésben is

Az általános helyesléssel fogadott és nagy figyelemmel hallgatott szavak után dr. *Györki* Imre képviselő a szociáldemokrata párt nevében szólt a jelentéshez és a következőket mondta:

— A választás lefolyását illetőleg rekriminációval nem akarok élni, csak tudomásul veszem azt a döntést, amely a választók akaratából történt. Korrigálnom kell a főispán úr kijelentését, mintha a választópolgárok nagy bizalma juttatta az egységespártot a mandátumokhoz, ahhoz a nagy 90%-os többséghez, amely itt kialakult. Ha a tisztelt törvényhatósági közgyűlés tagjai tárgyilagosan bírálják meg a lefolyt választás eseményeit, ha megnézik, hogy azokban a kerületekben, amelyben az ellenzék, vagy ellenzéknek nevezhető két párt vívta meg harcát és akkor megállapíthatják, hogy a hét kerületben az ellenzéki szavazatok óriási többségével álltak a Nemzeti Egység Párt szavazatai szemben. Ez azt bizonyítja, hogy

nem állja meg az a kijelentés a helyét, mintha a polgárság nagy többségének bizalma juttatta volna mandátumokhoz a bizottsági tagokat.

A ma érvényben levő törvényes rendelkezések szerint nem a választók akaratából jött létre a nagy többség, hanem éppen a törvény rendelkezései teszik lehetővé, hogy néhányszáz legtöbb adót fizető embernek ugyanannyi joga legyen a városban, mint a 37,000 választónak. Ha még figyelembe vesszük, hogy itt vannak az érdekképviseleti tagok, akik szintén nem a választók akaratából vannak itt és látjuk a hivatalból itt ülő tagokat, akkor megállapíthatjuk, hogy a törvényhatóság mai összetétele lehetővé tette az önök részére a nagy többséget, de semmiesetre sem lehet azt mondani, hogy a polgárság nagy bizalma alakította ki a többséget.

— A főispán úr megnyitó beszédét egyébként jóleső érzéssel hallgattam, mert ez a kijelentés nem volt más, mint ítélet a multtal szemben és

és súlyos kritika az előző közgyűlés ellen.

Ezt a kritikát, amelyet a főispán úr megállapított a mult közgyűléssel szemben, ha ebből levonják a urak a tanulságokat és a jövőben a napirendre kerülő ügyek elbírálásánál nem egyoldalú pártszempontok szerint, nem diktatórikus alapon mondanak bírálatot, hanem figyelembe veszik a kritika megnyilatkozását és azokat a szavakat, amelyekkel az ellenzék a javaslatokat kíséri, ha nemcsak rideg pártszempontok szerint, hanem tárgyilagosan bírálják el a kérdést, akkor meg vagyok nyugodva és bizalommal látom a jövőt, amely elé nézünk a törvényhatóság életében.

Vissza a feladónak!

— Azokat az elítélő szavakat, amelyeket a Főispán Úr itt hangoztatott,

vissza kell adresszálnom Önökre, mert a mult közgyűlésen is Önök voltak többségben,

ami azt jelenti, hogy mindaz a hiba és bűn, amelyet a multban elkövettek ebben a közgyűlésben és amely felett pálcát törnek és kárhoztatandónak tartanak, ezt önök követték el és ezért önök felelősek!

Rásó Sándor: Önökkel együtt!

Györki Imre: Önök honosították meg azt a rendszert, hogy az ellenzék egyetlen tagjának — legyen akár polgári, akár szociáldemokrata — egyetlen bizottsági tagságot sem adtak, nem választották be, hanem kizárólag párturalmi törekvéseik voltak és

ez a párturalmi törekvés úgy látszik, irányadó lesz a következő közgyűlésben is.

— Bennünket ez a sérelem hidegen hagy, ezt csak megállapítjuk, hogy parlamentáris rendszer mellett alkotmányos országban és alkotmányos uralmi rendszer mellett ez ismeretlen fogalom. Amikor lefolytak az országban az alakuló közgyűlések az egyes törvényhatóságokban, azt kellett látni, hogy oda bevették az ellenzéki férfiakat is a bizottságokba. Egyedül Debrecen volt az a multban és lesz a jövőben... *(Közbeszólás:* Jól látja! Nem is vesszük be!) ...amely diktatórikus erővel helyezkedik szembe azzal a programmal, amelyet a főispán úr megadott.

Rásó Sándor: Bízza ránk.

Györki Imre: Eddig is rábíztam önökre és kénytelen vagyok megállapítani, hogy eddig önök uralkodtak és ha önök uralkodtak, akkor

az az állapot, amelyben ma vagyunk, az Önök uralkodásának a következménye.

Végül arra hívta fel a többséget, hogy mindazt az ígéretet, amelyet a választás előtt tett a szavazóknak, mind váltsa be. És pedig úgy, hogy cselekedetükben csak a közérdek érvényesüljön és semmi pártszempont, sógorság, komaság. De a mult után őszintén kijelenti, hogy ebben az összetételben a célkitűzésekből egyetlenegyet sem valósítanak meg.

Ha összefog az ellenzék, győzhetett volna — állapította meg az egységespárt vezérszónoka

Dr. *Szentpéteri Kun* Béla válaszolt ezután dr. Györki Imrének és kijelenti, hogy nem áll az, hogy eddig is az ellenzék minden előkészítő bizottságból ki volt zárva. Igy benn volt

H. Kiss Pál, Fényes Jenő, Zöld Aladár, akik a legjelentősebb bizottságok tagjai voltak és akik határozottan tiltakoznának ama megállapítás ellen, hogy ők nem ellenzékiek.

Dr. Györki Imre: Egészen bizonyosan nem tiltakoznak.

Dr. Szentpéteri Kun Béla: De mi tiltakozunk. (Nagy derültség.)

Majd kijelenti: elismeri, hogy voltak kerületek, amelyekben az ellenzék többségben volt és

ha okosan taktikázik és összefog, győzhetett volna.

De a tény az, hogy az egységespárt nagy többséggel győzött. Ő tisztelettel viseltetik dr. Györki Imre személye iránt, úgyis mint Debrecen képviselője iránt. De amennyiben ő elismeri, hogy a fennálló törvények szerint az ő képviselősége törvényes, úgy ismerje el a felszólaló is, hogy a fennálló törvények szerint az ő bizottsági tagságuk is törvényes.

Ezután dr. Juhász Nagy Sándor szavaira a következőket mondta:

— Méltóztassék megengedni, hogy csak egy pár szóval Juhász Nagy Sándor bizottsági tagtársamnak nagyon érdemes és előkelő tónusú szavaira is reflektáljak. Méltóztassék meggyőződve lenni arról, hogy ez a párt, ha esetleg politikai kérdésekben bármilyen élesen szemben áll is akármelyik ellenzéki párttal, itt ebben a teremben és e termen kívül is, ami a városi közügyeket illeti, soha semmiféle ügyet politikai párturalmi szempontok szerint nem tekint, hanem a város érdekeit tartja szem előtt és a város lakosságának — ismét hangsúlyozom: politikai pártokra való tekintet nélkül és osztályra, foglalkozásra, vallásfelekezetre tekintet nélkül egyformán mindenkinek — a javát munkálni kötelességének tekinti.

A főispán ezután a polgármesteri jelentést elfogadottnak jelentette ki.

Az egységespárt csupán egyetlen ellenzéki kisgyűlési tagot bocsát be

Báró Vay László főispán ezután elrendelte a szavazást a törvényhatósági kisgyűlés, a szakbizottságok, az évente választandó bizottságok és az üzemi bizottság tagjainak megválasztására. A választás titkosszavazással, szavazólapokkal történt három szavazással. Külön szavaztak a kisgyűlés tagjaira, a szakbizottságokra és külön évente választandó és az üzemi bizottságokra. A szavazás, amelynek összeszámlálása órákat vett igénybe, eredménye a következő:

Kisgyűlés: Beadatott összesen a két szavazatszedő biztságnál 149 érvényes szavazat. Rendes tagok lettek: Bakóczy Gábor 143, dr. Balogh Gyula 147, Balogh István 145, dr. vitéz Bessenyei Lajos 143, Bessenyei Gyula 142, Félegyházy János 147, Horváth András 147, dr. Jakobovits József 146, Kovássy Kálmán 147, dr. Markovits Elemér 147, Mike János 147, dr. Nagy István 145, dr. Radó Rezső 146, Serly Gusztáv, 148, dr. t. Szücs Géza 147, dr. Tervey Tamás 147, Versényi Tibor 147, Zöld László 148 szavazatta'.

Póttagok lettek: Bartha Sándor 73, dr. Benedek László 72, Benedek Sándor 73, vitéz Boldogh István 72, dr. Böszörményi Béla 75, Czeglédy András 71, dr. Csáthy Dezső 71, Csiszár Ferenc 69, dr. Hegedüs Jenő 71, dr. S. Kesztyűs Lajos 70, dr. R. Kiss István 70, dr. Lengyel Zoltán 70, Mester Lajos 66, dr. Nyiri Ernő 72, dr. Pajor Győző 71, Polgáry András 70, Rozgonyi Dezső 71, Varjassy Imre 65 szavazattal.

A tanácsnokok közül mindketten 148 szavazattal rendes tagok lettek: dr. Csürös Ferenc és dr. Balla Bertalan. A főispán rendes tagokká nevezte ki: dr. Magoss György, dr. Szentpétery Kun Béla, Ruffy-Varga Kálmán, Rásó Sándor, Steinfeld István és Kolosváry-Borcsa Mihály; póttagok: Csáky János, Gergely Jenő, Rickl Antal, dr. vitéz Szily Tibor, Varjassy Imre, Kardoss Gyula bizottsági tagokat.

A jog- és pénzügyi bizottság tagjai lettek: dr. Böszörményi Béla 132, dr. Csáthy Dezső 131, dr. Gergely Jenő 130, Gombosi Zoltán 137, Hartstein István 136, dr. Hegedüs Jenő 136, dr. Kertész Kálmán 135, Markovits Ignác 131 Nyilas Ferenc 129, dr. Nyiri Ernő 131, Polgáry István 136, dr. Ratkóczy János 136, dr. Rickl László 132, dr. Simon Imre 129, Serly Gusztáv 130, Steinfeld István 135, Suhajda Béla 128, dr. Tervey Tamás 127, Tóth Lajos 136, Versényi Tibor 136, Wolfinau József 136 szavazattal.

A közművelődési bizottság tagjai lettek: dr. Benedek László 136, dr. vitéz Bessenyei Lajos 130, dr. Darkó Jenő 136, dr. Gergely Jenő 130, dr. Kertész Kálmán 136, dr. Karl János 136, dr. R. Kiss István 136, dr. Sz. Kun Béla 136, vitéz dr Kolosváry-Borcsa Mihály 129, Mellau Márton 130, dr. Medveczky Károly 136, dr. Juhász Nagy Sándor 135, dr. Neuber Ede 136, dr. Nyiri Ernő 131, dr. Orsós Ferenc 136, dr. Ratkóczy János 136, dr. Rickl László 131, Sesztina Jenő 131, dr. Tóth Lajos 136, Uray Sándor 136, Ungár Jenő 131.

A műszaki bizottság tagjai lettek:

— **Izületi csúznál és ischiásnál,** neuralgikus és arthritikus fájdalmaknál egy pohár természetes **„Ferenc József" keserűvíz,** reggel éhgyomorra bevéve, gyorsan előmozdítja a gyomor és a belek működését s igen könnyű, lágy székletet, jó emésztést és kellemes közérzetet biztosít.

Bartha Sándor 137, Benedek Sándor 137, Bessenyei Gyula 130, Csomor Gyula 131, Des Combes Henrik 131, Gombosi Zoltán 136, Králl János 133, dr. Nagy János 131, Pető Lajos 137, dr. Radó Rezső 132, dr. Rickl László 132, Rozgonyi Dezső 136, Serly Gusztáv 131, dr. Somlyay József 137, Stépán László 132, Tarján Oszkár 137, Tóth Lajos 137, Varjassy Imre 130, Veréb Lajos 131, Wolfinau József 137, Lukács Izidor 89 szavazattal. Lukács Jenő 55 szavazatot kapott, pedig a szavazólapra az ő neve volt nyomtatva.

A közgazdasági bizottság tagjai lettek: Bernfeld Sámuel 136, dr. Bőgel József 130, Czeh Czeglédy András 128, Feldmann Sándor 131, Fürst László 131, Gaszner Géza 135, dr. Hódy Béla 136, dr. Jakabovits József 136, Kardoss Gyula 135, Kontsek Géza 136, Megyeri Gábor 135, dr. Sz. Nagy Samu 136, Pogány István 135, dr. Rácz Mihály 135, dr. Radó Rezső 135, Sesztina Jenő 134, Suhajda Béla 131, dr. Szabó Sándor 130, dr. V. Szabó János 136, Ungár Jenő 131, Wolfinau József 136 szavazattal.

A gazdasági bizottság tagjai lettek: Bakóczy Gábor 130, Balogh István 133, vitéz Boldogh István 137, Csáky János 137, Csiszár Ferenc 137, dr. Halász Miklós 132, Hartstein István 137, Kertész István 137, Kertész László 137, Králl János 135, Mike János 135, Németh Gábor 137, Nyilas Ferenc 137, Őry Mihály 135, Polgáry András 136, dr. S. Kesztyűs Lajos 130, Surgoth Jenő 137, Tóth Ferenc 137, ifj. Virágos Lajos 137, Zöld János 137, Zöld László 137 szavazattal.

A közjótékonysági bizott tagjai lettek: Bartha Sándor 137, dr. Barts Jenő 136, vitéz Berényi István 136, Bodnár Géza 136, dr. Bőgel József 132, dr. Budaházy Bruckner Ernő 132, Csáky János 137, Csomor Gyula 130, Garay Mór 136, Gombosi Zoltán 137, dr. Hüttl Tivadar 137, Jakab Zsigmond 136, Kolozsvári Kiss László 136, Mellau Márton 131, Mester Lajos 130, Markovits Ignác 133, Molnár Ferenc 137, dr. Pauchly Géza 137, Sarkady István 137, Székely Adorján 132, Uray Sándor 132 szavazattal.

Az üzemi bizottság tagjai lettek: dr. Balogh Gyula 103, Balogh István 103, Des Combes Henrik 99, dr. Nagy István 99, Steinfeld István 100 szavazattal.

Az igazoló választmány tagjai lettek: dr. Balogh Gyula 103, Balogh István 103, dr. Böszörményi Béla 103, dr. R. Kiss István 103, Márk Endre 102, dr. Nyiri Ernő 102, Steinfeld István 99, dr. Tervey Tamás 95 szavazattal.

A számonkérő-szék tagjai lettek: dr. Sz. Kun Béla 100, dr. Markovits Elemér 100 szavazattal.

A kijelölő bizottság tagjai lettek: dr. Markovits Elemér 97, Mike János 97, dr. Lengyel Zoltán 90 szavazattal.

A főispán a maga részéről rendes tagokká dr. Tervey Tamást és vitéz Kolosváry-Borcsa Mihályt; póttaggá Rickl Lászlót, míg a polgármester a maga részéről dr. Versényi Tibort és Bessenyei Gyulát rendes tagul, Kardoss Gyulát pedig póttagul nevezte ki a kijelölő bizottságba.

A választások megejtése után a főispán törvényadta jogánál fogva tiszteletbeli tisztviselőket nevezett ki amiről más helyen számolunk be.

Debrecen adórendszeréről interpellál dr. Jakobovits József

Ezzel a tárgysorozat véget ért és következett dr. Jakobovits József bizottsági tagnak a Független Ujságban már ismertetett interpellációja a debreceni adózási rendszer sorsdöntően fontos kérdéseiről.

Az interpellációt dr. Vargha Elemér polgármesterhelyettes olvasta fel és válaszul kijelentette, hogy azt oly fontosnak tartja, hogy a közgyűlésnek is alkalmat óhajt adni a hozzászólásokra. Ezért engedélyt kért arra, hogy az interpellációt a szakbizottságokban tárgyaltassa le és a következő közgyűlésen terjessze elő válaszát, mivel azt kívánja, hogy a törvényhatósági bizottság minden tagja behatóan foglalkozhassék az interpelláció tárgyával.

Jakobovits József dr. és a közgyűlés ehez a kéréshez hozzájárult.

Az interpellációt tehát a legközelebbi közgyűlésen fogják tárgyalni. Ez a tárgyalás azzal fog kezdődni, hogy dr. Jakobovits József részletesen megindokolja interpellációját, amelyre választ adnak a szakbizottságok és közegek.

A közgyűlés fél 3 órakor ért véget.

LAPUNKAT PARTOLJA, HA A „FÜGGETLEN UJSAG"-BAN HIRDETŐ CÉGEKNÉL SZERZI BE SZÜKSÉGLETEIT.

Sinclair Lewis

Amerika Nobel-dijas írójának mesterműve:

ŐFENSÉGE SZTRAJKOL

bájos gyermektörténet 8 felvonásban

Főszerepben:

MITZI GREEN
JACKIE SEARL
LOUISE FASENDA

Érdekes kisérő-müsor!

Bemutató ma az

APOLLÓBAN

Előadások: 5, 7 és 9 órakor.

AZ ELSŐ ELŐADÁS MÉRSÉKELT HELYÁRAKKAL!

Leütötte egy fegyenc egyik fogházőrét, a másikat összeszurkálta saját szuronyával

A merénylet ugyanazon a helyen történt, ahol egy éve egy rab meggyilkolta a kísérő fegyőrt

Sopron, jan. 22. A betöréses lopások miatt ismételten büntetett *Hajek* Józsefet a kaposvári törvényszék 7 évi dologházra ítélte. A megbilincselt Hajekot Kaposvárról 2 fegyveres fogházőr *kísérte a kőhidai fegyházba.*

Útközben a rab állandóan rosszullétről panaszkadott. Amikor a város határában fekvő fegyházat néhány száz lépésre megközelítették, összeesett. Az őrök szánalomból feloldották bilincsét, *Hajek erre felugrott, egyik őr kezéből kikapta szuronyát, azzal több sebet ejtett* rajta, *a másik őrt bilincsével leütötte, majd futásnak eredt.*

Az őrök sérüléseik ellenére is utána eredtek, sikerült is elfogniok és beszállították a fegyházba. Figyelemreméltó, hogy *egy évvel ezelőtt ugyanezen a helyen gyilkolta meg Leskó József főfegyőrt egy fegyenc,* akit Budapestről kellett a fegyházba kísérni.

Emeletmagasra rakott szénás-szekérről lesodort a kapu feletti fal egy gazdálkodót

Sérülései igen súlyosak: koponyarepedést és bordatörést szenvedett

Különös szerencsétlenség történt kedden délelőtt Debrecenben.

Nagy János gazdálkodó környékbeli tanyájáról szénát hozott a városba. *A gazdálkodó a megrakott szekéren ült s úgy akart behajtani az egyik istállóba,* ahol a szénát le akarta raktározni a szerdai vásárig. Nem vette észre, hogy a boltíves kapu alatt nem tud úgy behajtani, hogyha rajta ül a szekéren, mert a szénát csaknem egy emelet magasságban rakta fel. Mégsem szállt le a szekérről, hanem a széna tetején ülve maradt, azonban *a fejét olyan erővel vágta bele a kapu feletti falba, hogy elvesztette az egyensúlyát és négy méter magasságból lezuhant.*

A körülötte lévők azonnal odarohantak, hogy felsegítsék, de a gazdálkodó sérülése olyan súlyos volt, hogy elvesztette öntudatát. Nagynehezen végre sikerült eszméletre téríteni s akkor kiszállították a sebészeti klinikára. Ott megállapították, hogy *koponyarepedést szenvedett, azonkívül több bordája is eltört.*

A klinikán ápolás alá vették a gazdálkodót, akinek az állapota rendkívül súlyos.

Nyolc nyelven beszélő, orosz agitátoriskolát végzett földmíves a monostorpályi, elfogott kommunista sejt tervezője

Zárt tárgyalást tart a monostorpályi kommunisták ügyében a törvényszék

Tavaly nyáron a monostorpályi lelkész nagy megdöbbenéssel tapasztalta, hogy a templombajáró hívek száma fellünően, szinte egyik napról a másikra megcsappant. Kutatni kezdte a hívek elcsökönyösödésének okát és meglepő eredményekre jutott. Megállapította ugyanis, hogy a község lakói közé kommunista, állami és társadalmi rendet felforgató eszmék szivárogtak be. Haladéktalanul felhivta az aggasztó körülményre a csendőrség figyelmét.

A csendőrség megindította a nyomozást és csakhamar sikerült elfogni a szervezkedés vezető emberét, *Józsa* Ferenc monostorpályi földműves személyében. Józsa a világháború alatt orosz hadifogságba került és innen megszökve az egész keletet bejárta, ahol is

nyolc nyelven beszél, ezenkivül keleti kóborlásai alatt számos agitátor iskola növendéke volt.

Ezek befolyása alatt teljesen a kommunista eszmék lelkes hirdetőjévé vált az egyszerű földműves.

Józsa ezelőtt két évvel került haza falujába, ahol haladéktalanul megkezdte a szervezkedést. A csendőri nyomozás azonban csakhamar véget vetett a monostorpályi világmegváltó eszmehirdetésének és őrizetbe vette. Csakhamar kiderült az is, hogy kik voltak a monostorpályiban megalakult kommunista sejt tagjai. Vágó Eszter, Nagy Sándor ácssegéd, Incze István napszámos, Vágó Ferenc földműves, Gombos Lajos földműves, Dudás József gazdálkodó, Szabó József gazda, Szabados József földműves és Berze Lidia cselédleány monostorpályi lakosokon kívül még a céghez tartoztak Papp László debreceni piaci árus és Volf Gyula debreceni cipészsegéd.

A frissen alakult sejt titkos összejöveteleket tartott,

ahol természetesen a világjáró Józsa Ferenc vitte a szót. Józsa rendkívül épületesen fejtegette a kedélyes összeröffenéseken a keleten gyüjtött világboldogító eszméket, melyek szerint templomba nem kell járni, mivel — ugymond — Isten nincsen, továbbá olyan magyarázatokat is tartott, melyek kimerítik az állam és társadalmi rend ellen irányuló bünc selekmények kritériumait.

A sejt a vezérférfiuval egyetemben a debreceni törvényszék elé került, a Tóth-tanács kedden tárgyalta Józsa Ferenc és társai bünügyét. A személyi adatok felvétele után a törvényszék

zárt tárgyalást

rendelt el. A tárgyalás kedden egész nap, a délutáni órákban is tart és ítélet csak a szerda délelőtti órákban várható.

Gyászrovat

Özv. Turóczy Józsefné Éva Mária életének 74. évében elhunyt. Temetése a Köztemető II/a. ravatalozójából csütörtökön délután három órakor lesz a református egyház szertartása szerint tartandó ima után. Ugyanezen időben lesz átszállítva a Köztemetőbe korábban elhunyt férje is. Lakás: Könyves Tóth Kálmán ucca 22. A temetést és exhumálást Fehértói temetkezési vállalata végzi.

Fúrófejkulcsot és csőprést lopott egy molnársegéd

Vályi Andor nagyrábéi malomtulajdonos az elmult év tavaszán egy fúrófejkulcsot vett meg három pengőért *Boros* Lajos földesi molnársegédtől. Később aztán kiderült, hogy Boros a fúrófejkulcsot lopta *Zagyva* Lajos kismacsi gazdától, sőt egy csőprést is ellopott *Ulveczki* Ferenctől.

Boros a törvényszék elé került kedden Debrecenben, ahol két rendbeli lopással vádolták. Vályi Andor ellen ugyancsak vádat emelt az ügyészség tulajdon elleni kihágás címén.

A vádlott Boros a tárgyaláson beismerte a fúrófejkulcs ellopását, a csőprésről azonban azt állította, hogy az övé. Vályi kijelentette, miszerint sejtelme sem volt a vásárolt szerszám lopott voltáról. A törvényszék Borost, aki bűntetett előéletű, lopásért egy havi fogházra ítélte el, míg a malomtulajdonost felmentette a vád alól. Az ítélet jogerős.

Január 29-én lesz az Ujságíró Club VII. népszerű hangversenye

A szokástól eltérőleg most az Ujságíró Club január 29-iki hangversenyét nem csütörtökön, hanem kedden rendezi meg, este fél 9-kor kezdődik a Club nagytermében (Piac ucca 26. I. em.) A hangversenyen közreműködik ifj. *Rácz* Márton, a nyiregyházi Rácz Marci művészfia, *Buza* Gábor tanítványa a városi zeneiskolában. Tanárai elragadtatással beszélnek róla és minden reményük megvan arra, hogy remek hegedüs lesz a fiatal művészből. E. Lalo spanyol szimfoniájából játszik és pedig: I. Allegro ma non troppo. II. Andante. V. Rondo. Allegro.

A műsor második részében közreműködik *Somfalvy* Mária, aki három dalt énekel. Műsorán Hubay: Kedvesem, Dienzl: Relicti és Kun: Sohse nyit szerepel

A zongorakíséretet *Galántfy* Lajos zongoraművész, a városi zeneiskola tanára látja el.

Minthogy belépődíj nincsen, a rendezőség kéri a közönséget, hogy ülőhelyről kellő időben gondoskodjék, vagy személyesen, vagy 30—30 telefonon. Fogyasztás nem kötelező, a hangverseny nem asztalok, hanem széksorok előtt van.

BIZTOSITÓK ÖRÖME

— Igaz, hogy leégett az üzlete, Kender úr?

— Igen.

— És mindja, hogy csinálta ezt?

A pajzstetű elleni kötelező védekezés

Közlöm a város közönségével, hogy a gyümölcstermelést veszélyeztető pajzstetű fertőzés leküzdéséhez fűződő nagy gazdasági érdekekre tekintettel a m. kir. Földmívelésügyi miniszter Ur 83.000—1934. VII. 3. F. M. szám alatt, a védekezés szigorú végrehajtása és annak ellenőrzése tárgyában rendeletet adott ki.

E rendelet szerint kényszer védekezés alá kerül minden olyan telep, amelyeken kiültetésre nevelt, szaporított, vagy gyüjtött fásállományú növények azzal a célzattal termesztettnek, hogy azok az ottani saját területen kívül más területen való felhasználásra kerüljenek; ha

a) pajzstetüvel fertőzött és ezért zárlat alatt van;

b) a pajzstetüvel fertőzött volt, habár a zárlat alól is feloldatott;

c) pajzstetüvel fertőzve nem volt, de 50 m-es övben lévő gyümölcsösben (egyéb fásításban) a pajzstetű fertőzés eddig megállapíttatott.

Továbbá minden olyan gyümölcsös (egyéb fásítás), mely fertőzött, vagy fertőzve volt telep mellett fekszik, illetve — habár tiszta telep mellett fekszik —, de fertőzve van.

Mindezeken a telepeken és gyümölcsösökben a védekezési munkák a pajzstetüvel tényleg fertőzött termesztmények megsemmisítése után *egy téli* (mészkénlé) és *három u. n. nyári* (nikotinos) permetezés elvégzése után hajtatnak végre.

A permetezések a központilag rendelkezésre bocsátott permetező anyag felhasználásával és ugyancsak odairányított permetező gépek igénybevételével a növényvédelmi szolgálat kiküldött szakközegének irányítása és vezetése mellett történik.

A szükséges mennyiségű védekezési anyag árának kétharmad része (illetőleg fele) az érdekelttel leendő közlés után általa a m. kir. földmivelésügyi minisztérium növényvédelmi irodájának F. jellel ellátott 18535 sz. csekkszámlájára előre fizetendő be.

Mindazok a telepek és gyümölcsösök (egyéb fásítás), melyek a rendelet értelmében a védekezési munkákat elvégezni, illetve türni tartoznak, kötelesek a városi elsőfokú közigazgatási hatóságnál rendelkezésre álló nyomtatvány ürlapokból a telepüknek megfelelő kötelezvényt, vagy jelentkezési ivet kitölteni és a jelen hirdetmény közzétételétől számított 10 napon belül a haóságnak visszaszolgáltatni.

Közlöm az érdekelt telep tulajdonosokkal, hogy akik a rendeletben előírt kötelezettségeiket megtenni elmulasztják — elesnek az összes állami kedvezményektől és a szállításokból ki lesznek zárva, szállítási igazolványokat nem kapnak és termesztvényeiket el nem adhatják.

A fentiekben kivonatosan közölt rendelet egész terjedelmében az érdeklődőknek naponként a hivatalos órák alatt betekintés céljából a városi elsőfokú közigazgatási hatóság (Kossuth u. 20.) 46 számú hivatalos helyiségében rendelkezésre áll és ugyanott a pajzstetű elleni védekezés részleteire vonatkozólag is felvilágosítás nyerhető. Ugyancsak itt vehetők át a kitölteni rendelt kötelezvények, illetőleg jelentkezési lapok is.

Debrecen, 1935 január 12.

H.-polgármester.

— **A Tiszántúli Szépmívescéh** e hó 23-án, szerdán délután 6 órakor a városháza kistanácstermében választmányi ülést tart. Tárgy: 1. A Szépmívescéh tisztikarának és választmányának megbízatása 1934. évvel lejárt. Javaslat a tisztikar és a választmány kijelölésére. 2. A Céh 1935. évi programjának elkészítése és a közgyülés előkészítése. 3. Az 1935. évi irodalmi pályázat meghirdetése és megbeszélése. 4. Esetleges indítványok.

Kormányváltozás Bulgáriában

Szófia*, január 22. *Georgiev miniszterelnök a miniszertanács rövid ülése után benyujtotta a királynak az egész kormány lemondását. A király elfogadta a kormány lemondását s az új kormány megalakításával *Slatev* tábornokot, eddigi hadügyminisztert bízta meg.

Georgiev miniszterelnök lemondása katonai körök bizonyos törekvéseire vezethető vissza, kik már hosszabb idő óta sürgették a kormány átalakítását.

***Szófia*, január 22.** Mint hivatalosan közlik, *Slatev* tábornok, eddigi hadügyminiszter megalakította az új kormányt. Az új kormányban csupa katonatiszt és politikus van s mint hangsúlyozzák, a király teljes bizalmát élvezik.

Magyar modell és milliomos Dunhill-fiú tragikus szerelme Newyorkban

Newyork, január 22. Nemrég érkezett Párisból Newyorkba a 25 éves *Körmendy Betti magyar modell* s a Park Chambers szállodában vett ki lakást. A feltünően szép fiatal leány lassan oly nyomorba jutott, hogy már ennivalóra sem volt pénze. Szerelmében is csalódott s ezért *szállodai szobájában mérget ivott.* Mielőtt a mérget bevette, *kinyitotta szobájának ablakait és nagy hidegben vékony hálóruhában végigfeküdt az ágyán.* A mérgezésen kívül erős tüdőgyulladást kapott. Már haldoklott, amikor a Bellevue-kórházba szállították, ahol nemsokára kiszenvedett.

Szobájában egy *búcsúlevelet találtak, amely Jack Dunhillnek, a Dunhil pipa- és sportcég milliomos tulajdonosa fiának szólt s amelyben azt* irja, hogy reménytelen szerelem kergette a halálba. Arra kérte Dunhillt, hogy váltson be 300 dollárt magyar pénzre és küldje azt el az édesanyjának Budapestre.

A szerencsétlen magyar leány *jólkereső modell volt Párisban és itt ismerkedett meg a fiatal Dunhillal,* aki pár hónappal ezelőtt jött vissza Newyorkba. Nemsokára Körmendy Betti is Amerikába érkezett, de pénze hamarosan elfogyott és búcsúlevelében nyomoráról is említést tett.

Két ikergyermek tragikus halála a tízszeresen adagolt orvosság miatt

Budapest, január 22. Megrendítő gyermektragédia történt Cegléden. Ferencz József tanár két ikergyermeke fejbőrgomba betegség miatt kezelés alá került s a gyermekeket Budapestre, az OTBA rendelőintézetébe szállították, ahol számukra Steiger-Kazal Dezső dr. egyetemi magántanár irt receptet. A receptet Cegléden nem sikerült megcsináltatni, mert az abban felírt 5 gram thalliumból semmi nem volt a gyógytárakban. Mester László gyógyszerész Budapestről rendelte meg a szert, amelytől azonban a gyermekek oly rosszul lettek, hogy kezelő orvosuk telefonon felhívta Steiger-Kazal magántanárt, aki autóján sietett le Ceglédre a mérgezésgyanus jelekre. A szülőket azonnal a gyermekekkel együtt autójába ültette a magántanár s Budapestre vitte őket, ahol az OTBA rendelőjében konzilium ült össze. Ez sem tudta megmenteni a két ikret, akik vasárnap meghaltak. Holttestüket szerdán boncolják fel.

A nyomozás eddigi megállapításai szerint az okozhatta az ikrek halálát, hogy a thalliumból, amelyből felnőtt embernek is csak 0.5 gram a mérgezés veszélye nélkül rendelhető adag, a recepten 5 gram volt rendelve. Mester gyógyszerész bemutatta receptkönyvét s magát a receptet is és elmondta a nyomozó hatóságoknak, hogy ő külsőleg használandó orvosságoknak való, szögletes üvegben adta ki a gyógyszert s rá is irta, hogy külsőleg adagolandó. Nem is tudta elképzelni, hogy ily nagy, a norm lisan adható dózis tízszeresét belsőleg rendelhessen orvos, azt hitte, hogy külsőleg használandó orvosságról van szó.

Az ügyben nyomoz a rendőrség

„Tiszteletbeliek" kinevezései Debrecen városnál

A mai városi közgyülés bezárása előtt báró Vay László főispán bejelentette a közgyülésnek, hogy a törvényhatósági bizottság következő öt esztendei időtartamára a következő tiszteletbeli városi állásokra eszközölt kinevezéseket:

Tiszteletbeli helyettespolgármester Zöld József, tb. főjegyző Dr. Vass Károly, dr. Boldisár Kálmán, tb. tanácsnok Borsos József, Dömsödy Imre, dr. Baczony Sándor, Balogh Sándor, Joó István, Csóka László, Kupinszky Sándor, Orosz Árpád, Poroszlay László, H. Kiss József, dr. Valé Antal, tb. főügyész: Kölcsey Sándor, Borzsovay Jenő, Böszörményi Béla, Debreczeni Barna, Fráter Pál, Gergely Jenő, Hegedüs Jenő, Hódy Béla, Kardoss Endre, Kertész Endre, Csáthy Dezső, Markovits Elemér, Ménes Lajos, Nagy István, Nyiri Ernő Ruska István, Benkő Géza, t. Szücs Géza, Tervey Tamás, Thury László, Halász László, Antal Géza, Reke Gusztáv, Gorove Lajos, Nagy János, Jakabovics József, Hegedüs Béla Budapest, Des Combes Emil, Sajó László, Acrél Jenő, Bige Géza, Pajor Győző, Simon Imre. Tb. ügyészek: Lévay Béla, Árvay Nándor, Csorba Antal, Hadházy Béla, Szalay Károly, Nyiri László.

Tb. főorvosok: Benedek László, Hüttl Tivadar, Orsós József, Bögel József, Budapházi Bruckner Ernő, Derekassy István, Hutiray József, Neuber Ede, Pauchly Géza, Szukováthy Imre Budapest, Moskovits Miksa, Berényi István, Szenes Zsigmond, Tamássy Géza, vitéz Szily Tibor.

Tb. műszaki tanácsosok: Sebestyén Lajos, Aberle Rajmund, Debreczeni Jenő, Lukács Jenő, Sajó István, Des Combes Henrik, Vida Szücs Imre, Zelezník Zádor Gyula, Paczó Márton, Tóth Zoltán, vitéz Szegedy Gyula, Békessy László, Csanak József, Rozgonyi Dezső.

Tb. főmérnökök: Piskothy Ferenc, Vári Szabó Tibor,

Tb. aljegyzők: Tolnay Elemér, Pálffy Zoltán, Bodnár József, vitéz Kiss József, Szegedy Lajos, Gottenhuber Henrik, Orosz István, Jeney Zoltán, Budaházy Béla, Nagy Gyula, Szabó László, Bruckner Ernő, Szabó Lajos, Radetzky László, Koller József, Szabó Gyula.

Tb. fogalmazók: Lengyel József, Iklódy János, Benedek György, Cs. Nagy Béla, Ignáth Sándor, Dobray Endre, Stepper Károly, Nánássy Lajos, Mészáros Tibor, Daróczy István,

A kinevezéseket tapssal fogadta a közgyülés.

Menetrendi értekezlet Debrecenben

A vasútak nyári menetrendjét a MÁV. igazgatósága most készíti elő. Az igazgatóság úgy rendelkezett, hogy a menetrend tervezetét minden üzletvezetőség székhelyén egybehivandó értkezleten kell letárgyalni. Az 1935. évi nyári menetrend tervezete az 1934. évi nyári menetrend keretei között mozog.

A kereskedelmi és iparkamara felhivja ezuton a kereskedőket és iparosokat, hogy akiknek indokolt javaslata van, vagy valami jó gondolata, azt legkésőbb január 28-ig a kereskedelmi és iparkamarához irásban szíveskedjék eljuttani.

Az értekezlet ugyanis január 30-án lesz s a beadott javaslatokat a kamarának megfelelően elő kell készíteni.

A Rimanóczy cserkészcsapat műsoros előadása

Most tartotta a 166. sz. Rimanóczy Kálmán cserkészcsapat műsoros előadását a Világítási Vállalat Önképzőkörének helyiségében a legteljesebb siker jegyében.

A zsufolásig megtelt teremben ott volt *Aberle* Raymond igazgató vezetésével a Világítási Vállalat teljes tisztikara, valamint alkalmazottai.

A nivós műsort az „Ideál" mandolinzenekar számai nyitották meg. *Pethő* karnagy vezényletével. *Mezey* Ferenc csapatparancsnok megnyitó beszéde után egy bohózatban Harl Vilma, Debreczeni Eta, Prém János, és Varga Eta elsőrangut nyujtottak. Erdei István bűvészmutatványai frappáns hatást váltottak ki. Király Vilma szavalata is megérdemelt sikert aratott. Beöthy István gordonkaszáma művészies volt. Bohózatban Erdey Zoltánné, Debreczeni Eta, Hárl Antal, Varga Sándor, Sáry Viktor, Boldizsár László és Prém János hivatásos színészeknek is becsületére váló alakításokat nyujtottak. A nívós műsor befejezéseképpen az „Ideál" mandolin zenekar Pethő karnagy vezényletével adott elő két népdalt igen nagy siker mellett. A konferanszié nehéz szerepét *Payer* Károly és *Kocsis* Béla látták el igen szellemesen.

Ez az előadás ismét tanubizonysága volt annak a nagy kulturmunkának, melyet a Debrecen sz. kir. Város Világítási Vállalatának Önképzőköre kifejt s mely egyesületnek agilis elnöke, *vitéz Szegedi* Gyula műszaki tanácsos időt és fáradságot nem ismerve fejleszt tovább segítőtársaival *Kerékgyártó* Gyula főtitkárral és *Mezey* Ferenc cserkészcsapat parancsnokkal együtt. A darabok betanításáért Prém Jánost illeti az elismerés

(s. i.)

LAPUNKAT PÁRTOLJA, HA A „FÜGGETLEN UJSÁG"-BAN HIRDETŐ CÉGEKNÉL SZERZI BE SZÜKSÉGLETEIT

Budapesti valutadetektivek valutavisszaélések miatt nyomoznak Debrecenben

Három debreceni orvos rendelvényeivel éltek vissza — Schilling-igénylések hamis ürüggyel kicsalt rendelvényekkel és hamisított aláírásokkal

Két nappal ezelőtt két, jólöltözött budapesti úriember érkezett Debrecenbe. Az állomásról egyenesen a rendőrségre mentek, ahol jelentkeztek a rendőrség vezetőjénél:

Budapesti valutadetektívek vagyunk! Debrecenben kell nyomozást folytatnunk.

Ezzel a jelentkezéssel Debrecen is bevonult azok közé a városok közé, amelyekben valutavisszaélés fordult elő. Debrecenben ugyanis valutaügy fakadt fel.

Szálait Budapestről gombolyították fel a detektívek,

Budapestről, ahol egy nemrég valutaviszszaélések miatt Bécsbe emigrált ügynök titkárnőjét őrzik hét lakat alatt s egymásután iparkodnak kiszedni belőle a visszaélések adatait.

A budapesti detektívek, akik a debreceni rendőrségtől teljesen függetlenül dolgoznak és nyomozásuk adatairól még a debreceni rendőrség vezetőit sem tájékoztatják,

biztos, előre megadott címekre siettek egymásután a városban. Különféle korú és társadalmi állású asszonyokat és leányokat kerestek fel, sőt tettek néhány látogatást tisztviselőknél is.

Ezeknek a látogatásoknak az adott közös jellegzetességet, hogy mindenütt az után érdeklődtek a detektívek: a meglátogatott volt-e beteg, ki volt a kezelőorvosa, ajánlott-e számára ausztriai gyógyfürdőt, kért-e valutát üdülési célokra s igénybevette-e a gyógyfürdőt.

Valamennyi meglátogatott a detektívek kérdésére hitelt érdemlően tudta igazolni, hogy Ausztriában nem volt künn, annál kevésbbé kérhetett schillinget üdülési célokra.

Erre a detektívek elébük tárták azt az orvosi bizonyítványt, amelyet

nevükre egy-egy debreceni orvos állított ki

s amely orvosilag kellően megindokolja, hogy miért szorulnak gyógyhely szanatóriumának kezelésére. Minden vallatóra fogott egyhangúan jelentette ki, hogy

az illető orvost, ha ismerik is, kezelése alatt nem állottak,

hasonló tartalmú bizonyítványért hozzá nem fordultak.

Most a detektívek elébük tártak egy-egy kérvényt, amelyben az ő nevük aláírásával schillingkiutalást kértek a Nagyar Nemzeti Banktól gyógykezeltetés céljaira. Valamennyi kihallgatott kijelentette, sőt be is bizonyította, hogy az aláírásuk nem valódi, hamisított.

A körülbelül tucatnyi orvosi bizonyítvány alá összesen három fiatal debreceni orvos neve volt írva. A valutadetektívek erre a három orvost fogták vallatóra és hétfőn estétől kedd estig őrizetbe vették őket a rendőrség épületében.

Az orvosok csaknem teljes egyhangúsággal jelentették ki, hogy nem ismerik azokat a hölgyeket és urakat, akiket mint a bizonyítványok birtokosait velük szembesítettek.

A mai délután folyamán és este 10 óráig folytak a kihallgatások. Egymásután jelentek meg a rendőrségen a már kihallgatott debreceni középosztálybeli lányok, asszonyok és urak, akiknek a nevére orvosi bizonyítvány alapján valutát kértek a Nemzeti Banktól. Az orvosokkal szembesítették valamennyiüket s ezeknek az este 10 óráig tartó szembesítéseknek a sorozata alatt mind a három orvos megmaradt amellett az állítása mellett, hogy

bizonyítványokt csak az arra jogosultaknak adtak s ha visszaélés történt, arról semminemű tudomásuk sincsen, az az ő becsapásukkal történt.

A rendőrség 11 óra után mindhárom orvost szabadonbocsátotta. Szerdán jelentkezniök kell a rendőrségen, de remélik, hogy ügyük hamarosan tisztázódni fog, mert semmilyen kifogásolható dolgot nem követtek el.

Eredetileg nagyobb jelentőségű ügyet sejtett a debreceni részben a valutarendőrség. Végül is azonban

valószínűleg összezsugorodik a valutaügy néhány rendelvénnyel való visszaélés vádjává,

amelyben aligha lesz hibáztatható Magyarországon tartózkodó egyén.

Saját lányát rabolta el egy prágai nő

Prága, január 22. Tlusta Mária elvált asszony kétéves lánya csütörtökön éjszaka titokzatos körülmények között eltünt. A leánykát Tlusta Mária anyja nevelte, aki dusgazdag nő hirében állott. A nyomozó közegek gyanuja a gyermek anyjára irányult, mert megtudták róla, hogy kérője van, aki azonban csak ötszázezer korona hozománnyal hajlandó feleségül venni a fiatal elvált asszonyt. Tlusta Mária hosszas vagadás után tegnap beismerte, hogy a kislányt az ő felbujtására rabolta el a cselédlány és az egyik prágai penzióban laknak mindketten. A gyereket és a cselédlányt a nevezett penzióban meg is találták. Tlusta Mária ellen eljárást indítottak.

Tizenkét fejszecsapással támadt egy rablógyilkos Gyöngyös mellett egy 18 eves úrilányra

Budapest, január 22. Gyöngyösről jelentik, hogy ma délben a Gyöngyös és Vörösmart közti országúton mintegy 5 kilométerre Vörösmarttól

egy magastermetü férfi fejszével támadt az autóbuszról jövő Vida Piroskára,

egy malomtulajdonos lányára és Bernát Györgynére. Bernátné futásnak eredt s a leány segitségért kiáltott és szembeszállt támadójával, aki 12 fejszecsapást mért rá, majd elrabolta csomagjait s 80 pengő pénzét. A sikoltozásra figyelmessé lett *Kiss* Lajos erdőőr, kétszer rálőtt a rablóra, ennek azonban sikerült az erdőbe menekülnie.

A leányt reménytelen állapotban vitték a gyöngyösi kórházba.

A menekülőt nagy erellyel keresik. Már több gyanus egyént vettek őrizetbe.

Január végéig lehet felmondani a rögzített adókat

A jövedelem- és vagyonadóról, valamint a kereseti adóról szóló törvényes rendelkezések módot nyujtanak ahhoz, hogy mindazok az adózók, akiknek kereseti, vagyon- és jövedelemadója az elmult esztendeihez képest tulmagassá vált, azt minden év január végéig felmondhatják.

A felmondási kérelmet január hó végéig kell beadni a m. kir. adóhivatalnál. A felmondás bélyegmentes kérvényben történik és mellékelni kell hozzá az adóvallomást, továbbá mindazokat az igazolványokat, amelyek bizonyítják, hogy az adózó keresete lényegesen csökkent.

Mivel pedig sok iparos sérelmezi, hogy a kivetett adók bevételeivel nem állanak arányban, itt van az alkalom, hogy a kivetett adó, annak felmondása révén, leszállítható legyen.

Az ipartestület felhivja az érdekelt iparosok figyelmét, hogy mindazok, akik megállapított adójukat tulmagasnak, illetőleg bevételeikkel szemben arányban nem állónak tartják, azok sürgősen jelentkezzenek az ipartestület hivatalában a hivatalos órák alatt, ahol a további utbaigazitást meg fogják kapni.

A FÜGGETLEN UJSAG hirdetései mindig eredményesek!

PÉTER

Stavisky csak 47 milliót csalt

Páris, jan. 22. A képviselőház Stavisky-bizottsága nagy meglepetéssel vette tudomásul az igazságügyminiszter hivatalos közleményét, amely szerint Stavisky csalásai összesen csak 47.700,000 frankot tesznek ki. A miniszter jelentésében azonban nem szerepelnek Staviskynek több biztosító társaság rovására elkövetett csalásai.

Megindult Komádiba és Be e.tyóújfaluba az autóbusz

Értesülésünk szerint a Debreceni Helyi Vasut a Debrecen—Berettyóújfalu—Komádi utvonalon a menetrendszerinti autóbuszjáratokat folyó hó 22-én megindította. A Debrecen—Földes vonalon az autóbuszközlekedést ugyancsak megindította, azonban mivel a Debrecen—Hajduszovát közötti vonalon a hóakadály még mindig fennáll, az autóbusz kerülőuton Hajduszoboszlón át közlekedik.

Igazgatóság.

Gázolt a szovjetkövetség autója

Budapest, jan. 22. Ma este a Stefánia uton a szovjet követség autója elütötte Jurgus Ferenc 45 éves patkolómestert. A gépkocsi vezetője hirtelen fékezett s a benne ülők arcukon vágott sebeket szenvedtek. A mentők Jurgust súlyos agyrázkódással a Rókusba vitték. A többi sebesültet elsősegélyben részesitették és saját kérésükre ott hagyták.

A frontharcos csoport megalakulása Hajdúszoboszlón

Hajdúszoboszló megyei város régi frontharcosai, köztük is elsősorban Madarász József városi főszámvivő és dr. vitéz Simon Árpád ügyvéd fáradhatatlan szervező munkájának eredménye volt az az imponáló alakuló gyülés, melyen Bocskay lovas hajdúinak harctéren edzett derék ivadékai nagy lelkesedéssel mondták ki a helyi frontharcos csoport megalakulását. A gyülés az Uránia-mozgó hatalmas helyiségében ezer frontharcos részvételével folyt le.

Madarász József, mint korelnök, üdvözölte a megjelent bajtársakat. Dr. vitéz Hadházy Ferenc képviselő pedig az országos és megyei elnökök nevében üdvözölte az alakuló közgyülést. Madarász József szervező tiszten kívül a csoport vezetői lettek: Elnök: dr. Soós János, társelnök: dr. Simon Árpád, Alelnökök: Nagy Sándor és Nánássy Sándor, titkárok: Pély Gyula és Németh Gyula, pénztáros: Lázár József, ellenőrök: Székely Imre és Zsigmond András. Két díszelnököt is választottak dr. Márton Gábor polgármester és dr. Békéssy Jenő közjegyző személyében.

Dr. vitéz Simon Árpád társelnök köszönte meg az egyhangú megválasztást, majd Kegyes Ferenc volt főhadnagy, debreceni szervezőtiszt, megyei főtitkár ismertette a frontharcos Szövetség szervezetét.

Jámbor Lajos volt főhadnagy ki a gyülésen a debreceni főcsoport képviseletében vett részt, szavalta el azután hatalmas erejü saját költeményét.

hirek

A Debreceni Független Ujság pártoktól független politikai napilap
Szerkesztősége és kiadóhivatala: Ferenc József út 49. Telefon: 32-12.
Felelős szerkesztő: Farkas Lajos.
Előfizetési ár: egész évre 26.—, félévre 14.—, negyedévre 7.—, egy hóra 2.40 pengő. Külföldre ennek a kétszerese. Egyes szám ára hétköznap 10 fillér, vasárnap 20 fillér.

Mindentudó

Mentők, tüzoltók, telefon: 04.

A rendőrség telefonszáma [illegible]

DŐJÓSLÁS:

Nyugati, majd északi szél, részben felhős idő, az éjjeli fagy mérséklődik. Északkeleten gyenge havazás lehetséges.

A BUDAPESTI RÁDIÓ MÜSORA

A műsorban nem szereplő állandó hétköznapi közvetítések:

9.45: Hirek. — 11.10: Nemzetközi vízjelző szolgálat magyarul és németül. — 12.00: Déli harangszó az egyetemi templomból. — 12.30: Hirek. — 1.15: Időjárás, időjelzés. — 2.40: Hirek, élelmiszerárak, piaci árak, árfolyamok. — 4.45: Időjelzés, időjárás, vízállás, hirek. — 12.00: Himnusz.

SZERDA, január 23.

6.45: Torna. Utána: Hanglemezek. — 10.20: Népszokások száz évvel ezelőtt. (Felolvasás.) 10.45: Szini Gyula elbeszéléseiből. (Felolvasás.) 12.05: Lakatos Árpád tárogatózik zongorakisérettel. — 1—2.20-ig: Hanglemezek. 4.10: A rádió diákfélórája. Bálnavadászat. 5: Petőfi és gróf Teleki Sándor barátsága. Irta vitéz Békey Béláné. 5.30: Horváth Rezső és cigányzenekara. Közben: 6: A Száz könyv sorozatban Schöpflin Aladár báró Kemény Zsigmond Zord idők című regényét ismerteti. 6.20: A cigányzenekar muzsikájának folytatása. 6.55: Muzsikás-félóra. 7.25: Az Operaház előadásának ismertetése. 7.30: Az Operaház előadásának közvetítése. Turandot. Dalmű 3 felvonásban, 5 képben. Szövegét irta G. Adami és R. Simoni. Fordította Lányi Viktor. Zenéjét szerezte Puccini. Az I. felvonás után körülbelül 8. 10: Vidám és komoly történetek Puccini-ről. Kilián Zoltán előadása. A II. felvonás után körülbelül 9.30: Hirek, időjárásjelentés. Az előadás után körülbelül 10.30: Közvetítés a Keszey-étteremből. A Bachmann szalonzenekvintett műsora. 11.30: Közvetítés az Emke-kávéházból. Sebő Miklós énekel, zongorán kiséri Hetényi-Heidelberg Albert.

— **Elhunyt főreáliskolai tanár.** Kedden délután váratlanul elhunyt Mészáros Sándor főreáliskolai tanár. Mészáros 56 éves volt és 24 éve működött a tanári pályán. Özvegye és egyetlen testvére, Mészáros Lajos plébános gyászolják a kiterjedt rokonságon, tanítványokon és kartársakon kívül. Temetése 25-én, pénteken délután 3 órakor lesz a Köztemető ravatalozójából.

— **Svábhegyi Szanatórium (Budapest).** Igen elismert specialisták szerint **basedow kórnál a Svábhegy** gyógyhatása versenyez az 1000 m-es gyógyhelyekkel.

— **A korcsmárosok ipartársulata** e hó 24-én délután 4 órakor az ipartestület tanácstermében értekezletet tart. A tárgysorozaton az engedély elvonásának megtárgyalása szerepel.

— **Hölgyközönséget** tisztelettel értesitem, hogy fehérneműi varrodámat Batthyány ucca 9. alól Arany János ucca 19. sz. alá helyeztem át. Grünfeld Margit.

— **Kultúrelőadás az iparostanonciskola tornatermében.** A testnevelési kirendeltség népművelési csoportja 27-én, vasárnap 5 órai kezdettel rendezi közkedveltté lett műsoros előadását az alábbi válogatott számokkal: 1. Nyitány. Játsza a zenekar. 2. Szavalat. 3. Zöld szalon. Egyfelvonásos vígjáték. 4. Szentmiklóssy János népnüvelési főoktató tart előadást „A magyar dal és tánc" címmel. 5. Magyar táncbemutató. Lejti négy ifjú pár. 6. Ki viseli a nadrágot? Tréfás falusi történet. Fűtött terem, kitűnő zene mellett tánc.

— **Ha otthonát elhagyja** s Budapestre visz útja, keresse fel a Parkszállodát, ott elfelejti búját-baját.

— **Az Ujságiró Club** szerda esti bridzsösszejövetele a szokott időben meglesz. Kérik a vendégeket, hogy mennél nagyobb számban jelenjenek meg.

— **Korcsolyák,** olcsó, praktikus ajándékok, lombfürészdeszkák **Bészler és Dávid vaskereskedésben,** Piac ucca 7.

— **Szerdán lesz a város közigazgatási bizottságának ülése.** Debrecen város törvényhatósági bizottsága csak most kedden tartotta meg alakuló közgyülését és igy csak ezen választhatta meg a közigazgatási bizottságból kilépett tagok helyére az új tagokat. Ezért a bizottság ülését, amelyet minden hó 5-én kell megtartani, eddig nem tarthatta meg. Miután azonban a keddi közgyülésen az új tagokat megválasztották, a főispán a bizottság ülését szerda délelőtt 11 órára hívta egybe.

Debrecen 25, 20 és 10 évvel ezelőtt

1910 JANUÁR 23. VASÁRNAP. A színházi bizottság új, felemelt helyárakat állapitott meg az új színházi szerződésben.

A Függetlenségi és 48-as párt az Arany Bikában igen fényes bált rendezett, amelyen a város minden vezető egyénisége megjelent. Ugyancsak szép estélyt rendezett a Kereskedő Ifjak Társulatának Dalköre. Az estélyen szerepeltek Rácz Károly és zenekara, Kerner József, Hajdu Árpád, Láng Zsigmond.

A Csokonai Kör felolvasó ülésén dr. Kardos Albert bemutatta dr. Molnár István értekezését, Zivuska Andor és Kuthi Sándor néhány szép verset olvasott fel, Nagy Vilmos pedig humoreszket.

Az Uri Kaszinó fennállásának hatvanadik évfordulója alkalmából igen szép estélyt rendezett. Felszólaltak Szunyogh Sándor elnök, Bodnár Géza, Komlóssy Arthur, Marenzi őrgróf tábornok, Szántó Győző, Mihalovits Jenő, Békéssy, Domahidy Elemér, Kovács Gyula alispán.

Dr. Hódy Béla ügyvéd megnyitotta irodáját.

1915 JANUÁR 23. SZOMBAT. Döntő események küszöbén nagy várakozással nézik az eseményeket. A Nida partján nagy tűzérségi harcok folynak. Az oroszok kiürítik Radomot. A német előnyomulás tovább tart Varsó felé. Páris állandóan retteg a Zeppelinektől. Az oroszok 800.000 főnyi erősitést küldtek a tartalékból a frontra. A nyugati harctéren Arrasnál, Berry au Bactól nyugatra, Verduntól északra, St. Micheltől délre, Croix de Carnesnél és a Vogézekben állandó harc folyik.

A kultuszminiszter a tanárvizsgáló bizottság tagjaivá nevezte ki dr. Láng Nándor, dr. Darkó Jenő, R. Kiss István, dr. Pap Károly, Pápay József, dr. Huss Richárd, Milleker Rezső és dr. Tankó Béla egyetemi tanárokat.

1925 JANUÁR 23. PÉNTEK. A debreceni gazdák tervet dolgoztak ki, amely szerint kibérelik a Hortobágyot.

Nagy részvétet keltett Hajdu Imrének, a Kereskedelmi Csarnok népszerű és közszeretetben álló ügyvezető elnökének halála.

— **Február 9-én lesz a „Lilla" teaestély.** A Volt Iskolatársak Szövetsége február 9-én este tartja szokásos évi nagyszabású Lilla-teaestélyét a Bika diszitermében. Mint az eddigi években, úgy most is az est jövedelmét teljes egészében a tanulók segélyezésére fordítja a Szövetség. Hosszú program nem lesz, csupán a résztvevő növendékek bevonásával egy bájos magyaros és ritmikus füzértáncbemutató nyitja meg az estélyt.

— **Két párnáért 15 nap.** B. Nagy Sándorné, balmazújvárosi lakos tavaly novemberében Stamper Tiborné udvaráról a fáskamara lakatjának szakszerű lefeszegetése után két párnát ellopott, melyeket szerencsésen el is adott nyolc pengőért. Rövidesen elfogták és beismerő vallomása után a debreceni törvényszék kedden lopásért jogerősen 15 napi fogházra itélte el.

— **Az Izraelita Nőegylet báljának névsor-ügye.** Tegnapi cikkünkkel kapcsolatban dr. Nyiri László ügyvéd, a Nőegylet titkára annak megállapitását kérte, hogy a bál névsorának összeállitásával nem foglalkozott, azt egy háromtagú bizottság intézte, tehát a névsor tévedéseiért és hiányaiért nem ő, hanem ez a bizottság felelős. Elismerjük, hogy ez igaz, miután a rendezőség ma ezt erősíti meg a bál estéjén adott téves felvilágositásaival szemben. Ez esetben azonban a Nőegylet vezetőségére vár a feladat, hogy a jövőben a háromtagú bizottság által elkövetett hibákat kiküszöbölje s jogos egyéni sértődésektől mentesitse a Nőegylet kitűnően sikerülő mulatságait.

— **Névkiigazitás.** Keddi számunkban közöltük a hidasi templomtemetési ügyből keletkezett sajtóper debreceni törvényszéki tárgyalását. Megállapitjuk, hogy Lombos Alfréd dunántúli lelkész, főmagánvádlót dr. Brück István ügyvéd képviselte a tárgyaláson.

— **A Magyar Cionista Szövetség ifjúsági szakosztálya** ezúton értesiti Debrecen zsidó közönségét: a MIEFHOE-val történt megegyezés folytán elhalasztja műsoros táncestélyét **február 16-ra.** Minthogy a MIEFHOE több kényszerítő körülmény folytán csakis ezen a napon tarthatta meg ez évi bálját, a cionista ifjúság áldozat árán is átadta helyét és február 16-án fogja kibővített műsorral táncestélyét megtartani. Remélhető, hogy mindezek ellenére a közönség, emlékezve még a tavalyi nagyszerű műsorra és kitűnő hangulatra, örömmel fogja megragadni az alkalmat, hogy a táncestélyen résztvegyen.

— **Állást az Oroszországból hazatért hadifogolynak!** Megírta a Független Ujság, hogy 20 évi távollét után hazatért Debrecenbe Juhász Miklós hadifogoly, aki Oroszországban a nélkülözések miatt nem bírta tovább az életet. Juhász Miklós most arra kéri szerkesztőségünk útján az embereket, hogy szerezzenek számára bármilyen állást. Erős, izmos férfi Juhász Miklós, aki kitűnően ért a lovakhoz, jószágokhoz, szivesen elmegy házmesternek, fuvarosnak, éjjeli őrnek, szolgának, mert nem válogatós, csak dolgozni akar. Ajánlatokat, címeket szerkesztőségünk szivesen továbbit.

A Zsidó Dalkör hangversenye

Január 26-án, szombaton este 8 órai kezdettel tartja a Zsidó Dalkör a Zenede dísztermében nagyszabású hangversenyét.

A dalkör agilis vezetősége kitűnő közreműködőkről gondoskodott, úgy hogy a hallgatóságnak a legváltozatosabb zenei élvezetben lesz része.

M. Németh Anna okleveles tanárnő, a rádióban is gyakran szereplő kitűnő pianista műsora a következő lesz: Járay: Tema con variazioni, Chopin: Etude Ges-dúr és Chopin: Écossaises.

A nagyszerű összetanultságú koncerttrió Vidor: Serenade A-dúr és Mendelsohn: C-moll zongorahármasának IV. tételét adja elő.

Dr. Ungár István „Zenei élet — gazdasági élet" címmel igen érdekes nézőpontból zenei és ezzel összefüggő gazdasági kérdésekről rövid előadás keretében értekezik.

Maga a dalkör pedig a legszebb karénekszámok előadásával fogja jubiláris esztendejét méltóképpen megnyitni.

— **Emésztési** nehézségek, gyomorfájás, gyomorégés, csalánkiütés, roszszullét, fejfájás, idegizgalmak, álmatlanság esetén a természetes **„Ferenc József"** keserüvíz megszünteti az emésztési zavarokat, fertőtleniti a gyomrot és a beleket, a vérkeringést helyes útra tereli és felfrissiti a szellemet.

— **Az úri és női fodrászsegédek** szerdán este fél 8 órakor a Kör helyiségében fontos ügyekben megjelenni szíveskedjenek. Vezetőség.

— **Az Országos Frontharcos Szövetség debreceni főcsoportjának közgyülése.** Ez évi február 2-án délelőtt 10 órakor évi rendes közgyülést tartunk a városháza közgyülési termében a következő programmal: 1. Nemzeti Hiszekegy. Énekli a Dalárda. 2. Elnöki megnyitó. 3. Országos elnökség képviselőjének beszéde. 4. Vármegyei elnöki tanács beszámolója. 5. Titkári jelentés. 6. Pénztárnok jelentése. (Zárószámadás, költségvetés.) 7. Megüresedett tisztségek betöltése. 8. Megválasztottak fogadalomtétele. 9. Vezetőtiszt jelentése. 10. Indítványok, vagy felszólalás. 11. Elnöki zárószó. 12. Himnusz. Énekli a dalárda. Szövetségünk bajtársait a közgyülésre meghivjuk, de alapszabályunk 11. pontjának betartására figyelmeztetjük. Elnökség.

— **Kiutalta a pénzügyminisztérium a város forgalmiadó részesedését.** A pénzügyminisztérium az 1934. évre Debrecen város segélyezésére a forgalmiadó részesedési többletalapból 180.000 pengőt állapitott meg. Ebből azonban a város december 31-ig csak 150.000 pengőt vett fel. Inántsi Papp Elemér pénzügyminiszteri államtitkár most értesitette báró Vay László főispánt, hogy a főispán közbenjárására a még fel nem vett 30.000 pengőt ez évben kiutalta.

— **Dr. Gartner Pál, a híres pszichoanalitikus felolvasása az OMIKE-ben.** A modern orvostudomány egyik legérdekesebb irányzata a pszichoanalizis. Sok élettani tünetet, számos betegséget magyaráz, melyeknek okát és igy gyógymódját az orvostudomány eddig nem ismerte. Ennek az uj tudományágnak megvilágitásában fogja a közönség megismerni azt a mindenkit egyaránt érdeklő problémát: milyen erők és törvények hajtják egymás felé a férfit és a nőt. Dr. Gartner Pál budapesti idegorvos, a Nemzetközi Aktiv Analitikus Orvosok Egyesülete magyarországi csoportja elnöke az OMIKE következő kultúrdélutánján erről a nagyérdekű témáról fog előadást tartani. Bevezető előadást dr. Ornstein Lajos, a kitűnő debreceni pszichoanalitikus tart. A kultúrdélutánt dr. Barta Gyula idegorvos, az OMIKE elnöke nyitja meg. Az előadás január 26-án délután lesz az izr. hitközség székházában

METEOR
MOZGÓSZÍNHÁZ
TOCSKAY TÉR

Szerdán:
„SZÍVRABLÓ", Hans Albers nagy attrakciója. Megelőzi: „CSIPI BABÁJA". Előadások: 7, 9 órakor.

Páratlanul nagy érdeklődés nyilvánul meg a MIEFHOE-bál iránt

A Magyar Izraelita Egyetemi és Főiskolai Hallgatók Országos Egyesülete (MIEFHOE) Keletmagyarországi Csoportja hagyományos diáksegélyző báljáát ez évben február hó 2-án rendezi meg az Arany Bika e célra külön ünnepélyesen feldíszített nagytermében. A nagyszámú és agilis rendezőgárda költséget és fáradtságot nem kímélve igyekszik felejthetetlenné tenni az estélyt. Elsőrendű jazzband és cigányzenekar áll a táncolók rendelkezésére, míg a nem táncoló közönség szórakoztatásáról mulatságos meglepetésekkel kíván gondoskodni a rendezőség.

A bál reprezentatív nívóját a díszvédnökök és díszelnökök impozáns névsora biztosítja, mert Debrecen egyházi kultúrális és politikai intézményeinek vezetői ígérték meg személyes pártfogásukat, sőt több országos közéleti nagyság személyes megjelenésére is számítani lehet.

A bálon — az előjelekből ítélve — az eddiginél is nagyobbszámú közönség fog megjelenni, annál is inkább, mert a tiszta jövedelem diákjóléti célokat szolgál és így minden résztvevő egyben jótékonyságot is gyakorol. Az elnökség emellett figyelembe vette a mai gazdasági helyzetet is és a jegyek árát a legminimálisabban 1.50 és 2.50 pengőben állapította meg — ezzel is hozzáférhetőbbé akarván tenni a társadalom széles rétegeinek az estélyen való részvételt.

A bál zártkörű, a meghívók szétküldése már a napokban megkezdődik és a rendezőség ezúton is felhívja a közönséget, hogy meghívó iránti igényét a bálirodában (Arany Bika olvasóterem), vagy a 12—05. és 28—47. sz. telefonokon jelentse be.

— **A debreceni egyetemi gépház „Tisza István" Dalköre** február 2-án este fél 9 órai kezdettel a „Korona" vendéglő dísztermében tánccal egybekötött műsoros estélyt rendez. Műsor: Jékel—Forrai: Jelige. 1. Bevezetőt mond: Szabó Kálmán. 2. Kacsóh P.: Késő ősz van... (Férfikar.) 3. Tréfás ballada. Irta és elmondja Linkner János. 4. a) Bánfi S.: Lilikeringő; b) Löwe: Titkon jó a csók...; c) Marchesi: Follietta. Énekli: Kovács Katinka. 5. Monológ. Előadja: Krizsik Imre. 6. Lőrincz Miklós: Fel a kezekkel. Bohózat. Szereplők: Linkner János, Rózsa Gyula, Tóth János, Fekete Kató, Lipcsei Irénke, Bella Irénke, Burzán János. 7. Huber—Forrai: Népdalegyveleg. (Férfikar.) A férfikart vezényli és zongorán kíséri: Forrai István karnagy, zeneiskolai tanár. Főrendező: Krizsik Imre.

— **Svábhegyi szanatórium.** Igen elismert speciálisták szerint basedow kornál a Svábhegy gyógyhatása versenyez az 1000 m-es gyógyhelyekkel.

KÁRTÉRITÉS SKÓCIÁBAN

— Hallja-e asszonyság, a macskája megette a kanárimat. Ezért kártérítést fog adni nekem.

— Jó, majd ezentúl én jövök át reggelenként énekelni önhöz.

— **REGÉNYÜNK** mai folytatása anyagtorlódás miatt elmarad.

— Probléma bridgeverseny. Ez évben már többízben volt az Ujságíró Clubban probléma bridgeverseny. Ezek a versenyek általános érdeklődéssel találkoztak a bridgezők körében már azért is, mert itt az eredményeket egyénileg bírálják el, minden játékos saját magáért felelős. Ezúttal újabb ilyen érdekes problémaverseny lesz e hó 26-án délután fél 7 órai kezdettel az Ujságíró Clubban. A szombaton lejátszásra kerülő versenyproblémákat dr. Paul Benő és Benedek Lajos elismert elsőrangú játékosok állították össze. Nevezni lehet egyénenkint is az Ujságíró Clubban (Telefon 30—30), vagy a verseny kezdete előtt a helyszínén. Nem szükséges sem párok**nak**, sem teameknek nevezni, egyéni nevezések is érvényesek, mert az eredményt minden egyes játékosnál külön bírálják el.

— **Tűzifát, szenet, száraz cser-, tölgy-, varga-, bükk, gyertyán** hasábból aprítva, **főzésre és téli tüzelésre** elsőrendű hazai **kőszenet, brikettet, kokszot, faszenet** szobafűtésre 100 kgr.-ot már házhoz szállítva a legolcsóbb árban ajánl **Halász Bertalan** tűzifa- és szénkereskedése a **Margit-fürdő mellett.** Telefon 10-24.

— **Hirdetmény.** Az 1876: VI. t.-c. 5. §-a értelmében közhírré teszem, hogy Debrecen sz. kir. város közigazgatási bizottságának megüresedett 2 (kettő) tagsági hely a törvényhatósági bizottságnak a folyó évi január hó 26-án tartandó rendkívüli közgyűlésén fog betöltetni. Debrecen, 1935 január 22. Dr. Vargha Elemér m. kir. kormányfőtanácsos, h.-polgármester.

— Egészségügyi előadás. Dr. Csiszár Vilmos városi állatorvos tart az Országos Közegészségügyi Egyesületben január 24-én délután 6 órakor a városháza közgyűlési termében mindenkit feltétlenül érdeklő tárgyról előadást. Az előadás címe: „Az állatról emberre ragadó betegségek." Az előadás díjtalan.

— **Fegyveres erő elleni izgatás a nyirlövői bál mellett.** Kovács István, papi napszámos tavaly nyáron komájával, Arnovszki Ferenccel együtt elballagott a Nyirlövőben megtartott táncmulatságra. Vala pedig a belépődíj eme nevezetes murin nyolcvan kemény fillér. A két koma aggódva rakta össze a zsebeikben található aprópénzt, azonban közösen csak hatvan fillért tudtak összehozni. Miután ezzel bejutni nem tudtak, Arnovszki az uccán kemény hangon átkozni kezdte a bál rendezőit és résztvevőit. Erre csendőrök jelentek meg és felszólították Arnovszkit, hogy menjen velük. Kovács azonban odakiáltott barátjának, hogy ne menjen. A debreceni törvényszék ma Kovács Istvánt tizenöt pengő pénzbüntetésre ítélte. Az ítélet ellen a királyi ügyész fellebbezést jelentett be súlyosbítás végett.

— **Szabómunkások álarcos bálja.** A debreceni szabómunkások és munkásnők vígalmi bizottsága a rokkant szabómunkások felsegélyezésére és az egyesület könyvtára javára január 26-án, szombaton este 8 órai kezdettel reggel 6 óráig tartó álarcos bált rendez a Munkás-Otthon (Margit-fürdő) termeiben. Az álarcosok között kiosztandó díjak megtekinthetők Feldheim Imre posztóáruház kirakatában (Svetits-palota). A zenét elsőrendű zenekar szolgáltatja. A termek kellemesen fűtve vannak. Belépődíj egy pengő.

— **Hirdetmény.** A Vásáry-testvérek helybeli lakosok ohattelekházai bérgazdaságukban 1935. évi december hó 31-ig terjedő időre varjaknak, szarkáknak és egyéb kártékony ragadozóknak méreg (phosphorsodp) által való pusztítására hatósági engedélyt nyertek. Az ohattelekházai bérgazdaság szomszédságában levő összes birtokosokat a fentiekre való figyelmeztetéssel felhívom, hogy mérgezés következtében netalán elhullott állatok felhasználásától tartózkodjanak. Debrecen, 1935 január 11. Debrecen sz. kir. város elsőfokú közigazgatási hatósága. Dr. Való, tb. tanácsnok.

— **Tudományos előadás a Munkás-Otthonban.** A debreceni szociáldemokrata pártszervezet e hó 23-án, szerdán este fél 5 órakor a Munkás-Otthonban (Margit-fürdő) tudományos előadást rendez. Az előadás tárgya: A szocializmus jövője. Előadó: Gács Demeter. Az előadás díjtalan. Vendégeket szívesen látnak.

ANYAKÖNYVI HIREK

A debreceni állami anyakönyvi hivatalnál e hó 22-én, kedden a következő bejelentések történtek:

Születések: Szodrai János kőműves, leány. Julia; Éltető Ödön tanár, leány Róza; Schwarcz Sándor napsz., fiu, Tibor; Pass László lelkész, leány, Ágnes; Pázmándy István napsz., leány, Magda; Papp János fm., leány, Erzsébet; Biri Mihály fuvaros, fiu, Sándor; Kántor István kárpitos, leány, Erzsébet; Kiss András fm, leány, Róza; Szarvas Péter napsz., fiu, Sándor; Varga Gyula asztalos (iker), Erzsébet és Sára; Török Sándor esztergályos, fiu, Sándor; Szabó Lajos fm., leány, Mária; Darvas Ferenc máv. asztalos, fiu, Ferenc; 2 halva születés és 3 törvénytelen újszülött.

Halálozások: Karsai István ref., 38 éves, Alvinczy tér 2. Ludmann Gábor ref., 31 éves, Gyöngyvirág u. 18. Gellén Imre ref., 35 éves, Bethlen u. 39. Özv. Csicsó Lajosné ref., 88 éves, Kishegyesi ut 23. Szőllősi Sándor ref., 50 éves, Ispotálytelep 12. Özv. Széchy Jánosné ref., 60 éves, Kut u. 2. Varga Mártonné r. kath., 48 éves, Árpádtér 9.

Eljegyzés: Éles József fm.—Vágner Zsuzsánna.

Házasság: Láng Gusztáv magántisztviselő—Mommer Angela.

SPORT

KELET BAJNOKA MEGINT KIFOGTA

Az országos amatőr bajnokság küzdelmeit már kisorsolta az MLSz. Keletnek ismét nem volt szerencséje, mert mindjárt az első mérkőzésen Budapest bajnokával sorsolták össze. A párosítások a következők:

Selejtezők: (Lejátszandók június 16-án.) A) BLASz II.—Nyugat bajnoka. B) Észak bajnoka—Közép bajnoka. C) Délnyugat bajnoka—Dél bajnoka. D) Kelet bajnoka—BLASz I.

Elődöntők: (Lejátszandók június 23-án.) B(—C) és A)—D).

Döntő: (Lejátszandó június 30-án).

A JÉGKORONG VILÁGBAJNOKSÁG

Davos, január 22. A jégkorong világbajnoki mérkőzések során hétfőn fejeződtek be az előmérkőzések. Kedden a középdöntő mérkőzései folytak. Az A-csoportban Kanada és Svédország eredménye 5:2, Csehország—Olaszország 5:1, Anglia—Franciaország 1:0; a vígaszmérkőzések eredményei: Németország—Hollandia 5:0, Lengyelország—Belgium 12:2.

Baumgarten—Bangi—Budai—Budavári. E négy név egyetlen futballista pályafutását jelenti. A Bocskay volt kapusának addig magyarosították nevét, míg maga is kedvet kapott rá és törvényesen egy negyedik nevet választott. Mától kezdve Budavárinak hívják.

Fritz a Soroksárban. A Bocskaynál is próbát játszó csepeli balszélsőt tudvalevően az Ujpest szerződtette. A fiatal csatár annyira bevált, hogy már tovább is adta a Soroksárnak.

Vásároljon hirdetőinknél.

PÉTER
SZÍNHÁZ · MOZI · HANGVERSENY

A SZÍNHÁZ MŰSORA

SZERDA délután 4 órakor: A legboldogabb ember. (Zóna.) — Este: Rágalom. (B. 16. bérlet.)
CSÜTÖRTÖK délután 4 órakor: Régi nyár. (Zóna.) — Este: Szevillai borbély. Opera.

MA, szerdán DÉLUTÁN négykor ZÓNA helyárakkal Kardoss Géza felléptével,
az idény legszebb ujdonsága:

A legboldogabb ember

MA, szerda ESTE közkívánatra! a legizgalmasabb színmű:

Rágalom

Svéd Sándor, dr. Szedő Miklós, Szabó Ilonka, Pajor Ödön, Jakó Béla és Komlós Pál vezénylésével

Csütörtök este:

SZEVILLAI

opera

CÜTÖRTÖK délután ZÓNA:

A RÉGI NYÁR

(a legszebb operett)

Jön! SZOMBAT ESTE! Jön!
MOLNÁR FERENC premierje! — Székelyhidy A. felléptével:

Az ismeretlen lány

Február 1, 2. és 3-án:

HONTHY HANNA

JEGYEK MÁR VÁLTHATÓK!

MOZI

EZ A FÉRFI AZ ENYÉM

Iréne Dunne ma egyike Amerika legnagyszerűbb filmcsillagjainak, nagyszerű drámai színésznő, akinek minden filmjét élménnyé teszi a játéka is. Ebben a képben először mint békés és boldog feleség jelenik meg a színen, de amikor arról van szó, hogy el akarják venni tőle a férfit, akit szeret, akkor megrázó erővel tudja érzékeltetni a lángoló asszonyi lelket, szenvedélytől fűtött hangjai éppen olyan természetesek, mint amikor vidáman játszadozik kis fiával. Az érdekes és fordulatos történeten keresztül mindenütt Iréne Dunne művészete fémjelzi ezt a darabot. Két asszony küzdelmét vetíti a néző elé a film és egy férfi vergődését két asszony között. Mély és komoly probléma van lerögzítve a változatosan felépített történetben, amelyben a férfi főszerepet a fiatal amerikai amorozó, Ralph Bellamy alakítja kifogástalanul. Férfias és közvetlen. Constance Cummings a démon szerepében hatásos alakítást nyujt s legfőbb érdeme, hogy mint intrikus is képes maga iránt rokonszenvet kelteni. A többiek is hibátlanul oldották meg feladataikat, a rendezés tökéletes.

A kísérő műsor a nagy filmhez hasonlóan mindvégig érdekes és szórakoztató.

KÖZGAZDASÁG

TARTÓZKODÓ A GABONATÓZSDE

Határidőüzlet:

Búza: március 16.40, 41, 42, 43, 38, 40, 44, 42, zárlat 16.42—43, május 16.84, 87, 86, 83, 88, 85, 84, zárlat 16.84—86.

Rozs: március 13.54, 55, 50, zárlat 13.48—50, május 13.84, zárlat 13.78.

Tengeri: május 11.90, 92, 90, 88, 86, 82, 80, 83, zárlat 11.83—85.

Készáruüzlet:

Búza: tiszai 77 kg. 16.75—17.05, 78 kg. 16.90—17.20, 79 kg. 17.05—17.35, 80 kg. 17.15—17.55, ftiszai 77 kg. 16.60—16.75, 78 kg. 16.75—16.90, 79 kg. 16.90—17.05, 80 kg. 17.00—17.20.

Rozs: 13.55—13.65, tak. árpa 15.50—16.00, zab 15.35—15.45, tiszai tengeri 12.80—13.00.

A készáruvásáron búza, rozs, zab és tengeri nem változott, búzakorpa 5 fillérrel drágább.

A DEBRECENI ÁLLATVÁSÁR.

A mai lóvásáron a felhajtás 112, eladás 36 volt. Vágóló 25—70 pengő, sima ló 20—45 pengő, közepes igásló 70—140 pengő, jó igás 150—180 pengő. Irányzat lanyha. Szarvasmarhavásár: felhajtás 147, eladás 158. Vágómarha 28—38 fillér, kivételes ár 40 fillér, növendék 32—38 fillér, borjú 50—66 fillér, tartani való ökör 34—38 fillér, kivételesen 40 fillér, fejős tehén 172—90 pengő. Irányzat borjúban élénk, különben lanyha.

FERENCVÁROSI ÁLLATVÁSÁR

A mai ferencvárosi sertésvásárra felhajtottak 2287 darab sertést. Az irányzat és az árak változatlanok.

A mai borjúvásárra felhajtottak 364 darab borjút. Elsőrendű borjú 74—78, kivételesen 80, közepes 64—73, silány 60—62 fillér. A vásár irányzata élénkebb volt. Az árak változatlanok maradtak.

HIVATALOS VALUTAÁRFOLYAMOK.

1 angol font 16.90—17.20, 100 cseh korona 14.02—14.20, 100 dinár 7.80—8.30, 100 dollár 345.40—349.40, 100 lei 8.30, 100 dollár 345.60—349.60, 100 lei 3.42—3.46, 100 leva 4.00—4.15, 100 líra 29.90—30.25, 100 német márka 136.00—137.60, 100 osztrák schilling 80.00—80.70.

*

A színarany kilója 6030—6050 pengő. Napoleon 35.20—35.30 pengő.

A FÜGGETLEN UJSÁG hirdetései mindig eredményesek!

HIRDETMÉNY

Értesítem a város közönségét, hogy a tavaszi haszonállatösszeíráson kívül a lótenyésztés fejlesztése céljából a m. kir. földmívelésügyi miniszter úr 73.200—1934. IV. 3., valamint a 103.515—1934. F. M. sz. rendeletével elrendelte a város területén levő **lóállománynak az 1935.** évi január hó 1-i tényleges állapotnak megfelelő összeírását, megvizsgálását és osztályozását. A ló-összeírás céljaira egy 2 részből álló, sárga színű, ú. n. „Ló-bejelentőlap — Haszonállat vizsgálati igazolvány" szolgál. Ezeket az igazolvány űrlapokat minden lótulajdonos annyi példányban tartozik kitölteni, ahány lova van. A bejelentőlap mindkét részét ki kell tölteni és a haszonállat vizsgálati igazolvány rész hátlapján a lótulajdonos nevét és pontos lakcímét is tartozik feltüntetni. Az ekként kitöltött bejelentőlapokat a lótulajdonosok kötelesek legkésőbb a folyó hó 31-ig bélyegmentesen a városi elsőfokú közigazgatási hatóság címére postára adni. A rági „Haszonállat vizsgálati igazolvány"-okat, melyek birtokában a lótulajdonosok jelenleg vannak, mindaddig megtartani kötelesek, míg a folyó hó 31-ig beszolgáltatandó sárga színű „Haszonállat vizsgálati igazolványokat" vissza nem kapják, amikor is a régi rózsaszínű haszonállatvizsgálati igazolványokat beszolgáltatni kötelesek, — azokat megsemmisíteni, vagy eldobni nem szabad.

Az összeírás céljaira szolgáló bejelentő lapok a városi elsőfokú közigazgatási hatóság (Kossuth u. 20.) földszint 46. sz. hivatalos helyiségében a lótulajdonosok rendelkezésére áll, ahol is azok a hivatalos órák alatt díjmentesen annyi példányban vehetők át, ahány lova a bejelentésre kötelezettnek van.

Debrecen, 1935. évi január hó 15.

Dr. Vargha Elemér sk.
m. kir. kormányfőtanácsos
h.-polgármester.

Előbb a tyúkokat, másnap a tengerit lopták el

Özv. Nagy Ferencné Sámsoni ut 2 szám alatti lakostól szombatra virradóra 17 tyúkot loptak el. A tolvajok azonban nagyon jól ismerhették a járást, mert *másnap éjszaka ugyanazon házban ismét megjelentek és a tyúkok után a tengerit is elvitték.*

A tengeri a bezárt padláson volt. A tolvajok betörték az ajtót és a *mint. egy 3 mázsányi tengerit összeszedték, zsákokba rakták, majd az udvaron ill. letve kapun keresztül kényelmesen távoztak.* A házbeliek hallották is a padláson a zajt, de azt hitték hogy a macskák futkároznak. Csak reggel tudták meg, hogy nem macskák, hanem „szarkák" jártak a padláson. A rendőrség a környékbeliek között keresi a tolvajokat.

Úgy apróhirdetés egyszeri közlése 10 szóig két napilapban, a Debreceni Független Ujságban, a Debreceni Ujságban HÉTKÖZNAP 40 FILLÉR, VASÁRNAP 60 FILLÉR.

Apróhirdetések

Vastag betüvel szedett szavak duplán számitanak. — Üzleti hirdetésre más tarifa. — Felvilágositással készséggel szolgálunk. — Apróhirdetéseket este 8 óráig felvesz a kiadóhivatal.

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Ferenc József út 49. szám. Telefon: 32-12.

Levelezés

Julia
női kalapszalon Deák Ferenc u. 5. Uj modellek legolcsóbban. Alakítások 1 pengőért 3127

Margit
Szálloda, Pansió
a Halászféle vendéglő udvarán (Margit-fürdő mellett) kényelmes, tiszta szobák (külön bejáratok) bőséges étkezés olcsó árak fürdőzőknek, sportolóknak kedvezmény, közel a gyógyfürdőhöz, klinikához, kórházhoz és strandhoz, villamos megállónál. Telefon 10-24. 2269

Betöltendő állás

Bornagykereskedő-cég
bevezetett helyi ügynököket keres a debreceni piacra, jutalék, esetleg fixfizetéssel. Ajánlatokat eddigi működés megjelölésével Kőbányai Sörgyárak képviselete Karcag címre kér. 3166

Szappanfőzésben
jártas nőtlen szakképzett kitűnő bizonyítványokkal kerestetik. — Levélcím: Weisz Adolf Apagy, Szabolcsmegye. 1642

Német
kisasszonyt február 1-ére keresek. Arany János u. 14. I. em. 1641

Ingatlan

Késes ucca
8. ház s Kassa út 43. villatelek olcsón eladó. Hunyadi 14. Zálogház. 3051

Kiadó lakás

Különbejáratú
igen csinosan berendezett uccai szoba kiadó. József kir. herceg 35., I. jobboldal. 3169

Olcsó
udvari bútorozott szoba kiadó. Megtekinthető csak délután Széchenyi u. 12. 3134

Uccai
különbejáratú bútorozott szoba Rákóczi ucca 63. szám alatt kiadó. Megtekinthető délután 2—4 óra között. 514

Rendkívül
kedvezményes áron kiadók Ferenc József ut 58. szám alatt teljes komfortu ötszobás, háromszobás és kétszobás lakások azonanlra, vagy május 1-re. Értekezni dr. Hegedüs Endre ügyvédnél Ferenc József út 47. sz. a délutáni órákban. 3161

Különbejáratú
elegánsan bútorozott két szoba kiaó, esetleg irodának vagy orvosi rendelőnek is alkalmas. — Szent Anna u. 9. I. 44

Késes ucca
8. ház s Kassa út 43. villatelek olcsón eladó. Hunyadi 14. Zálogház. 3051

KÉT NAPILAPBAN 40 FILLÉRÉRT
hétköznap, vasárnap 60 fillérért közöljük 10 szavas APRÓHIRDETÉSÉT KÉT NAPILAP
sokezer olvasója olvassa nálunk feladott apróhirdetését naponta ennélfogva a nálunk feladott apróhirdetés biztos eredményt hoz
Debreceni Független Ujság

Eladás

Különféle
fűszerberendezési tárgyak, — kályhák, üres hordók, szőnyegek eladók. Degenfeld tér 2., fűszerüzlet. 3173

Gyorsírástanitói
vizsgához szükséges könyvek eladók. Kozmetika, Piac u. 61. f. e. 3153

Jókai
100 kötet, gyönyörű példány, alkalmi áron. Kultúra antikvárium, Szent Anna 3. 3171

Fekete Erdőbényei
andesit sirkövek csak a Debreceni Működyárnál (Fürdő ucca 2.) kapható. 3150

Iróasztal,
gardrobszekrény, ebédlőkredenc konyhakredenc, hálók, hencser, divány, ágy, siffon, éjjeliszekrény, asztal, szék, hockerli, komót, márványlapok, toilette tükörrel, óra, faliképek olcsón eladó, Hatvan 27. Ugyanott veszek és cserélek mindenféle bútorokat. 3168

Hentesek
vendéglősök figyelmébe! Szegedi paprikakülönlegességek állandó raktára Lindenfeldnél, Degenfeld-tér 7. 2452

Recamié
85 P, modern konyha 85 P, varrógép 25 P, szalon 20 P. Veszek varrógépet. Csapó ucca 3., udvarban. 2880

Bútor

Keményfaháló
darabonként is, rádió, antik komót, hencserek, asztalok, ebédlők eladó. Daganfeld tér 8. sz. 3170

Rádió

Budapest II.
vételéhez olcsón átalakítunk mindenféle rádiókészüléket. — Borka és Biró, Kossuth u. 8. 2619

Rádióját
Budapest II. vételére felelősséggel legolcsóbban átalakítom. Régi rádiót előnyösen cserélek Földes Sándor püspöki palota. 3083

Rádió
2+1 egybeépítve, bakelit házban, Budapest II.-t is kifogástalan veszi, eladó. Megtekinthető: Széchenyi u. 35., keresztépület balra. 3123

Rádióját
Budapest II. vételére olcsón átalakítja Rosenberg és Hammer, Piac ucca 8. 2946

Oktatás

Olasz órát
olcsón ad. Cím a kiadóban. 3167

Porosz nő
német beszélgetést gyakorol urakkal és hölgyekkel minden este 8—9, havonta 6 pengőért. Széchenyi u. 16. 2624

GYORSÍRÁS
tanitást a legmodernebb pedagógiai elvek szerint rendkívül gyorsan és teljes sikerrel vállalok. Állami vizsga, állami bizonyitvány. — Havi pausál árak: 5—10—15 és 20 pengő. Fried Sándor középiskolákra és felső keresk. iskolákra képesitett szaktan. Gépirás, másolás, Piac ucca 44, bejárat a kapu alatt.

Különféle

Néhai Kain Márton
volt debreceni lakos örököseiről aki felvilágositást tud adni, szíveskedjék dr. Aczél Jenő Deák Ferenc ucca 10. szám alatti ügyvédi irodájában adatait közölni. Nevezett Kain az Arany János, vagy Szepességi uccában lakott. 3172

Házivarrónő
ajánlkozik napi 1.50, felsőruha és fehérneművarrásban jártas. Széchenyi ucca 43., keresztépület. 82

Elveszett
a Bikától a püspöki palotáig, esetleg a Bika helyiségeiben egy brilliáns fülbevaló. Becsületes megtaláló jutalomban részesül. Cím a kiadóban. 3174

HUSFÖSTÖLÉS
olcsón, pontosan, kifogástalanul. Teleki ucca 88. szám alatt. 3015

Cserélek
8 hónapos farkaskutyát nyolchetes malacért. Patai u. 5. sz. 1640

Fehérneművarrást
jutányosan vállalok. József kir. herceg u. 56., keresztépület. 2945

Cipőjavitását
olcsón vállalom Jakab János, Piac u. 38. 3163

A kiadásért felelős: **Thury Levente.**

Laptulajdonos a Debreceni Független Ujság vállalat.

Nyomatott: **Nagy Károly és Tarsai** körforgógépén, Debrecen, Piac ucca 49. szám.